

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА РАЙОНЕН СЪД - ДОБРИЧ

Разработена от

Анна Великова Александрова
Административен ръководител - председател на
Районен съд - Добрич

Кандидат за заемане на длъжността
„Административен ръководител – председател” на
Районен съд - Добрич

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт представям своята концепция за стратегическо управление на Районен съд - Добрич, изготвена в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител – председател“. Концепцията е съобразена с изискванията на чл. 47, ал. 5, т. 4 от Наредба № 1 от 9.02.2017г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт, приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет. Изразява виждането ми за състоянието на Районен съд - Добрич и за насоките на неговото бъдещо развитие.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Кандидатствам за втори мандат като административен ръководител на Районен съд – Добрич. Преди пет години взех решение да участвам в конкурса за заемането на тази длъжност, водена от убеждението, че немалкият ми юридически стаж (от 07.07.2000г. до 01.04.2001г. като съдия по вписванията, от 11.07.2001г. като съдия, в периода от 02.02.2004г. до 05.11.2009г. като заместник на административния ръководител) и придобитият през това време опит - професионален и житейски, са формирали у мен отговорно отношение към работата; чувствителност към изискванията и очакванията на обществото от правосъдните органи; желание за непрекъснато развитие и усъвършенстване, и че тези мои качества предпоставят способността ми да осигура развитието на Районен съд - Добрич като покриващ европейските стандарти за навременно, достъпно, ефективно, качествено, прозрачно и предвидимо правосъдие орган на съдебната власт. Постигнатото през изминалите петгодишни период не разколебава желанието и увереността ми, напротив – затвърждава ги, защото житейският и съдийският ми опит вече са допълнени и с управленски умения.

Професионалният ми път започна преди 20 години именно в Районен съд – Добрич. Това е институцията, която ми е близка, чиято дейност и организация, потребности и проблеми, познавам най - добре и към утвърждаването на чийто авторитет винаги са били насочени усилията ми. През последните пет години натрупах административен опит в управлението на човешките ресурси, в бюджетното планиране и финансовата дисциплина, взаимоотношенията с други институции, общуването с медиите и обществеността. Установих на практика, че успешното управление не е еднолична, а е екипна дейност, и се нуждае не само от отлично познаване на процесите, но и от допълнителни умения за качествено общуване и зачитане в колектива.

Имам щастието да упражнявам обичана от мен професия и да бъда обградена от също отаддени на правото, достойни, коректни и етични хора, на чиято подкрепа разчитах и чието съдействие получих. Срещнах разбиране, отзивчивост и инициативност от страна на съдиите, съдебните изпълнители и съдиите по вписванията; не само изпълнителност и дисциплинираност, но и иновативност от съдебните служители. Смяtam, че със съвместни усилия

успяхме да установим диалога, доброто планиране и контрола за основни подходи в управлението, да запазим отличните показатели за бързина и качество на правораздаването, а наред с това и съществено да повишаме ефективността и ефикасността при осъществяване на дейността.

Считам, че не е малко постигнатото за подобряване на работата, както в правораздавателната, така и в управленската дейност на съда; за осигуряване на равни права и достъп до правосъдие; за повишаване на доверието в съдебната власт, но осъзнавам, че са необходими още много усилия за затвърждаване на достиженията и за доразвиването им.

Както с оглед постигнатата положителна насока на развитие на съда през последните пет години, така и заради разбирането и съдействието, които срещам от страна на колегите си, имам желание да продължа да работя и увереност, че мога да се справя с отговорността да бъда ръководител на колектив от утвърдени професионалисти.

Управленската ми концепция се основава на моето виждане, че в основата на управлението трябва да стоят принципи като последователност, екипност, откритост, законност, обективност, справедливост; изразява желанието ми за запазване на здравата работна среда и добрите колегиални отношения; показва стремежа ми за поддържане на отличните показатели и за надграждане към вече постигнатото с усилия и прилагане на мерки, които да гарантират качествено и модерно правораздаване в Районен съд – Добрич.

И тъй като разчитам на подкрепата на своите колеги, имам и увереността да се кандидатирам отново за административен ръководител на Районен съд – Добрич.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА РАЙОНЕН СЪД - ДОБРИЧ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДЕЙНОСТТА.

Районен съд Добрич е един от петте районни съдилища в съдебния район на Окръжен съд – Добрич. Осъществява своята дейност на територия, включваща населените места от три общини – община град Добрич, община Добричка и община Крушари, с обща площ от 1 822,64 кв.км и население 107 822 души (по данни от НСИ към 31.12.2018г.). Отрицателният прираст на населението следва общия темп в страната, а нивата на безработица и степента на стопанското развитие бележат леко подобреие през последните години. Социално – икономическите условия и естественото движение на населението (към по-големите градове в страната и към други държави) дават своето отражение върху развитието на стопанския живот и обществените отношения и обуславят естеството на гражданско - правните спорове и структурата на престъпността.

1. Кадрова обезпеченост.

Към датата на изготвяне на настоящата концепция в щатната численост на Районен съд - Добрич са включени 16 бройки за съдия, в т.ч. административен ръководител - председател и един заместник на административния ръководител,

3 бройки за държавен съдебен изпълнител, 4 бройки за съдия по вписвания и 40 съдебни служители.

1.1. Съдии.

Щатната численост на съдиите в Районен съд – Добрич до 02.07.2019г. включващо 19 бройки за съдия, в т.ч. административен ръководител – председател, заместник на административния ръководител – заместник – председател и 17 съдии.

Дълго време съдът работи в непълен състав – в началото на 2015г. незаети бяха 2 бройки за съдия, а в края на същата година свободните длъжности за съдия бяха 5, като това наложи със заповед на председателя на Окръжен съд – Добрич да бъде командирован съдия от Районен съд – Генерал Тошево. През 2016г., след проведен конкурс за преместване, в съда постъпиха трима съдии. През същия период младши съдия в Окръжен съд - Силистра бе назначен за съдия в Районен съд - Добрич. Обявеният с решение на Висш съдебен съвет по протокол № 41/16.07.2015г., обн., ДВ, бр. 56/24.07.2015г., конкурс за първоначално назначаване, приключи през 2017г. и считано от 03.04.2017г. съставът на съда бе напълно зает. Въпреки това и до лятото на 2019г. действително работиха 18 съдии поради ползван отпуск по чл. 163 и по чл. 164 от КТ от един съдия.

С решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 21 от 02.07.2019г. една щатна бройка за длъжността „съдия“ в Районен съд – Добрич бе закрита на основание чл. 194, ал. 1 от ЗСВ.

В края на 2019г., с решение на Съдийска колегия на ВСС по протокол № 41 от 10.12.2019г., още една щатна бройка за длъжността „съдия“ в Районен съд – Добрич бе закрита по реда на чл. 194, ал. 1 от ЗСВ.

Със заповед № 1893 от 15.07.2019г. на председателя на Върховния административен съд, считано от 20.08.2019г., един съдия бе командирован в Административен съд - Варна.

След извършените промени в щатната численост и командироването на един съдия в друг орган на съдебната власт, от началото на 2020г. правораздавателната дейност в съда се осъществява реално от 16 съдии, от които 10 са в състава на Гражданско отделение и 6 са в състава на Наказателно отделение.

В Районен съд – Добрич работят съдии с продължителен юридически стаж, значителен професионален опит и висока квалификация, отчетени при атестирането им с много добра оценка. Всички съдии от Наказателно отделение са с придобит ранг „съдия във ВКС и ВАС“; седем съдии от Гражданско отделение са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“, двама съдии имат ранг „съдия в апелативен съд“; по отношение на един от магистратите все още не са налице предпоставки за започване на процедура за повишаване в ранг. Всички съдии имат отлична подготовка, високи морални качества, почеността им е вън от съмнение. Няма съдии с наложени дисциплинарни наказания.

Основният критерий при определяне от ВСС на щатната численост на магистратския състав на съда е неговата натовареност, според броя на разгледаните и свършените дела. Затова и показателите за общата натовареност са разгледани в този раздел от концепцията, който следва да представи

кадровата обезпеченост на органа на съдебната власт и нейната адекватност. При преценката на реалната натовареност на съдиите обаче следва да се вземат предвид не само разгледаните и решените дела, но и възлаганите им допълнителни дейности, различни от правораздавателната. Всеки съдия в Районен съд – Добрич в различна степен е ангажиран като наставник на стажант - юристите, в мероприятията по Образователната програма и в Деня на отворените врати, в работни групи с разнообразни по естество задачи, в конкурсни комисии, в други постоянно действащи комисии (за професионална етика, за атестиране на служители, комитет по условията на труд, за преглеждане и унищожаване на делата с изтекъл срок на съхранение, за редовното водене на книгите и регистрите, за проверка на веществените доказателства и много други). Това са все важни задачи, които подпомагат административната дейност или имат огромно значение за обезпечаване публичния имидж на институцията, но изискват време, успоредно с работата по възложените на съдиите дела, а също и в участието им в обучения за повишаване на квалификацията. От значение е и това, че съдът не разполага с бройка за съдебен помощник, на когото част от този вид задължения биха могли да бъдат възлагани.

Общата натовареност на съда през 2019г. по щат спрямо делата за разглеждане е 32,95 броя, а спрямо свършените дела - 28,18 броя; действителната натовареност спрямо делата за разглеждане през тази година е 35,30 броя, а спрямо свършените дела – 30,19 броя. Тези данни представят натовареността по щат при численост от 19 магистрати (съответно 18,5, след преназначаване на един съдия от 02.07.2019г. в друг съд) и тъй като не отчитат настъпилите кадрови промени, за добиване на впечатления относно актуалната натовареност на съда, са необходими съответни преизчисления.

При 7315 дела за разглеждане и 6256 свършени дела през 2019г., натовареността по щат (при 17 съдии) формира стойност от 35,86 разгледани дела и 30,67 свършени дела месечно от един съдия. Действителната натовареност на един съдия (при 16 работещи съдии, предвид командироването на един съдия в друг съд) възлиза на 38,10 разгледани дела и 32,58 свършени дела месечно. Тези изчисления са твърде условни, защото са направени на базата на показателите за разгледани и свършени дела през 2019г., а от анализа на данните в статистическите отчети за трите години – 2017г., 2018г. и 2019г., се установява, че 2019г. се отличава с чувствително намаление в постъплението на нови дела (основно при заповедните производства), докато напротив – през 2017г. и 2018г. постъплението е било значително по - голямо.

Според публикувания на интернет страницата на ВСС анализ за 2018г. (такъв за 2019г. все още не е изгotten) средната натовареност по щат за районните съдилища възлиза на 40,08 броя дела за разглеждане месечно на един съдия и 35,50 броя свършени дела месечно от един съдия. Съгласно установения в този анализ критерий, Районен съд – Добрич се числи към съдилищата със средна натовареност по щат.

Индивидуалната натовареност на съдиите по СИНС е различна и е в диапазона от 84,22 до 125,61 пункта, а средно за съда - 103,16 (в границите на нормалната).

Предвид възприетите от Съдийската колегия норми за средна стойност на натовареността и данните за разгледаните и свършените дела през 2019г. в Районен съд - Добрич, следва да се приеме, че съдът е обезначен с достатъчно бройки за съдии по щат. Разумно е в щата на съда да се предвиди бройка за един съдебен помощник, който, след изменение в действащото законодателство, да подпомага работата по заповедните производства и администриране на делата. През следващата година се очаква овакантяване на една съдийска бройка поради пенсиониране, налице е и възможност за повишаване на няколко съдии при провеждання в момента конкурс за незаети бройки за съдия в окръжните съдилища (търговска, гражданска и наказателна колегия), което ще доведе до сериозни кадрови затруднения в Районен съд – Добрич. Тогава ще е необходимо да се потърсят и предприемат всички възможни действия, за да не се допуска продължително незаемане на длъжностите и влошаване на показателите за бързина и качество.

1.2. Държавни съдебни изпълнители и съдии по вписванията.

Щатът на държавните съдебни изпълнители, включващ три бройки, е напълно зает. Един от съдебните изпълнители е определен за ръководител от министъра на правосъдието, по предложение на председателя. Длъжностите са достатъчни за провеждане на принудителното изпълнение в Районен съд - Добрич.

През 2019г. в службата са постъпили 821 дела, които са значително повече от образуваните през предходните 2 години (671 броя за 2018г. и 562 броя за 2017г.). Наблюдава се тенденция на повишаване на постъплението на изпълнителни дела, а като функция от това – и увеличение на натовареността на държавните съдебни изпълнители през последните три години. В същото време изпълнителните дела се образуват често за малки вземания, което обяснява намаляването на събраните суми, въпреки повишаването на броя на делата.

Деловодната дейност по изпълнителните дела се осъществява от двама служители. Единият от тях подпомага превеждането на постъпилите по делата суми, а на другия е възложено да извършва ежедневна проверка на действително постъпилите суми по транзитната сметка на съда по реда на Вътрешните правила за контрол на процесите на събиране на дължимите държавни такси и присъдени вземания в Районен съд – Добрич.

Изпълнителните дела се разпределят на принципа на случаен избор посредством програмата LawChoice и при спазване на утвърдени Вътрешни правила. Дейността в Съдебно-изпълнителната служба е детализирана в приети през 2019г. нови Вътрешни правила за организацията на работата и документооборота.

В щата на Районен съд - Добрич са включени четири бройки за съдия по вписвания, от които един е определен за ръководител от министъра на правосъдието, по предложение на председателя на съда.

През 2019г. са регистрирани 10 955 броя молби за вписване, отбелзване или заличаване. Извършени са общо 12 823 броя справки, в т.ч. издадени 3 661 удостоверения и 9 162 броя справки по партидите на лицата и преписи; създадени са 4 706 нови партиди.

Установена е тенденция на значително увеличение на броя извършени справки по партидите на лицата и издадените преписи, но намаление при постъпващите молби за вписване и за издаване на удостоверения, при създадените нови имотни партиди.

Работата на съдиите по вписванията е много добре организирана, преписките се разпределят на принципа на случайния избор с програмата LawChoice по утвърдени Вътрешни правила. Щатът е напълно достатъчен за качествено изпълнение на дейността.

Държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията са с продължителен стаж и професионален опит, доказани нравствени качества, мотивация и стремеж за усъвършенстване. Колегите участват активно в общите дейности на съда, включват се в инициативите, насочени към популяризиране работата на институцията, и допринасят за подобряване на публичния образ на съдебната власт; полагат усилия за повишаване на квалификацията си.

1.3. Съдебни служители. Служби.

До края на 2019г. щатната численост на съдебните служители включва 39 длъжности, които са разпределени, както следва: съдебен администратор и служител по сигурността на информацията; главен счетоводител; системен администратор; административен секретар; счетоводител и касиер, и съдебен секретар; 16 съдебни секретари; 13 съдебни деловодители; съдебен архивар; 2-ма призовкари; 2-ма чистачи.

В началото на 2017г., поради недостатъчен кадрови ресурс, сканирането на входящите документи бе възложено на служителя на длъжността „призовкар и куриер, и чистач“, наред с работата му по връчване на книжа и с поемане на задълженията му на чистач от останалите, заемащи тези длъжности. На 05.05.2017г. бе отправено искане до Комисия „Съдебна администрация“ на Съдийската колегия на ВСС за увеличаване на щатната численост на съдебната администрация на Районен съд – Добрич с една щатна бройка за длъжността „съдебен деловодител“. С решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 23 от 06.06.2017г. искането не бе уважено. Това наложи реорганизация на наличния щат и със заповед № 590 от 23.11.2017г. бе извършена трансформация на съществуващата тогава длъжност „призовкар и куриер, и чистач“ в длъжността „съдебен деловодител“.

С решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 41 от 10.12.2019г. в щата на съда е разкрита една щатна бройка за длъжността „шофьор“, считано от 01.01.2020г., която, с оглед нуждата от подпомагане дейността на призовкарите и осигуряване на техническата поддръжка, бе трансформирана със заповед № 778/27.12.2019г. в „шофьор и призовкар, и работник по поддръжка сгради“ и за заемането й бе проведен конкурс, наред с такъв за овакантената една длъжност за съдебен деловодител. Така в началото на 2020г. щатната численост на администрацията включва 40 бройки за съдебни служители.

При прекратяване на трудовите правоотношения през годините за заемане на свободните длъжности са провеждани конкурси при съблюдаване на изискванията на ЗСВ, КТ и ПАС, а до приключването им са назначавани лица на основание чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ. През последните две години се наблюдава

повишаване на ползваните дни в отпуск по чл. 162 от КТ от служителите в Районен съд – Добрич, като някои от тях и за по - продължително време. В тези случаи не е допускано злопоставяне на работния процес, а са предприемани своевременни мерки и са сключвани трудови договори по чл. 68, ал. 1, т. 3 от КТ.

Съдебните служители в Районен съд - Добрич са структурирани в обща и специализирана администрация. Работата им е организирана съобразно изискванията на ЗСВ и ПАС. Служителите в преобладаващата си част са с продължителен стаж в съдебната система. Те от своя страна въвеждат в работата новоназначените служители и създават необходимите предпоставки за приобщаването им към изградения сплотен и солидарен колектив.

Общата и специализираната администрация в Районен съд - Добрич се ръководи и контролира от съдебния администратор, който е и служител по сигурността на информацията, изпълнява задачите по в чл. 39 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни, наставник е в Образователната програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури".

Административният ръководител и съдебният администратор се подпомагат от административен секретар, с възложени и допълнителни функции (завеждащ регистрацията по ЗЗКИ, водене на регистъра за постъпилите искания по Закона за електронните съобщения, организиране снабдяването с канцеларски материали, материална отговорност за активи на съда, както и с непланирани задачи, изпълнението на които има временен характер).

Счетоводната дейност се осъществява от главен счетоводител и счетоводител и касиер, и съдебен секретар. Служителите осигуряват финансово - бюджетната дейност на съда при стриктното спазване на ЗДБ, ЗФУКПС, ЗСЧ, Постановленията на МС за изпълнение на държавния бюджет, приетите от ВСС решения и указанията за изпълнението им, както и утвърдените вътрешни правила по СФУК.

Системният администратор, освен основните функции за въвеждане в експлоатация и поддържане на наличния хардуер и софтуер, отговаря и за: обработката и публикуването на съдебните актове; поддържане в актуалност на Web - сайта на Районен съд – Добрич; администриране на достъпа на лицата от съда до електронните услуги, получавани от електронната платформа на НАП; публикуването на съобщенията и вътрешните актове в папките за локална кореспонденция; въвеждане на данните в СИНС; осигуряване на мрежовата и информационна сигурност и много други.

В регистратурата на Районен съд – Добрич са обособени две работни места за паралелно приемане на входящи документи и създаване незабавно на електронен аналог на постъпилите книжа. Служителите вписват в деловодния продукт данните за страните, предмета и внесените държавни такси, докладват по график получените документи, от 2019г. и данните от върнатите отрязъци на връчените призовки и съобщения.

В деловодството за граждански дела работят 5-ма деловодители, а в това за наказателни дела – 3-ма. Те отговарят за воденето на висящите и приключилите дела до предаването им в архив. Деловодителите участват в

осигуряването на непрекъснато работно време на Регистратурата и Бюрото за съдимост, допълнително им се възлага извършване на различни справки за работата на съдебните състави. Двама деловодители осигуряват дейността по изпълнителните дела, а един деловодител работи в Бюрото за съдимост.

Към настоящия момент, поради намаляване на щатните длъжности за съдия и командироването на един съдия в друг съд, всеки състав работи със съдебен секретар. Секретарите участват в осигуряването на непрекъснатост на работното време на деловодствата, бюрото за съдимост и регистратурата; в работата на съдебния архив; в изготвяне на справки. Тъй като съдът не разполага с щатна бройка за длъжността „съдебен статистик“, изготвянето на статистическите отчети е възложено на двама секретари с трудови договори по чл. 110 от КТ.

Бюрото за съдимост, за удобство на гражданите, е разположено на първия етаж в Съдебната палата, с осигурена непрекъснатост на работното време - в службата работи един съдебен деловодител, който е заместван при отсъствие или по време на почивка от двама съдебни секретари, съответно от двама съдебните деловодители.

Дейността в служба „Архив“ се извършва от един служител, като при необходимост се възлагат за изпълнение допълнителни задачи и на други лица от администрацията. В рамките на всеки отчетен период се извършва преглед и експертиза на ценността на архивните дела; отделят се и се обособяват в томове документите с дългосрочно справочno значение и тези с постоянен срок на съхранение; нецененните документи се унищожават.

В съда работят двама призовкари. Работата им е организирана общо с призовкарите в Окръжен съд – Добрич по силата на споразумение по чл. 73, ал. 1 и 2 от ПАС, с определено райониране на територията на града. Служителите имат високо ниво на натовареност, с особени затруднения при отсъствие на някой от тях. Поради това на 28.05.2018г. беше сключено споразумение между административните ръководители на Районен съд – Добрич и Административен съд - Добрич за взаимно заместване на призовкарите при тяхното отсъствие, но на 24.06.2019г. същото беше прекратено по инициатива на председателя на Административен съд – Добрич. След разкриването на една щатна бройка за длъжността „шофьор и призовкар, и работник по поддръжка сгради“, считано от 01.01.2010г., и заемането й след проведен конкурс, този проблем ще бъде разрешен.

Служителите, заемащи длъжността „чистач“, отделно от почистването на работните и санитарните помещения, общите и фасадните части на Съдебната палата, и съдебните зали, подпомагат регистрирането на изходящите съдебните книжа, подлежащи на връчване в град Добрич и са ангажирани с получаването и изпращането на кореспонденцията на съда.

Службите, които работят с граждани и адвокати, имат работно време от 09.00 до 17.00 часа, без прекъсване. Създадена е организация на работния процес и график на заместване, който позволява непрекъснатост на обслужването на лицата при спазване на трудовото законодателство.

Съдебните служители се атестират ежегодно по установения ред в ПАС и вътрешните актове. Повечето от тях са с продължителен стаж в системата и голям професионален опит; всички имат висока лична мотивация; стараят се да

изпълняват стриктно служебните си задължения; проявяват отговорност и дисциплинираност; работят отлично в екип; поддържат много добри колегиални отношения; полагат усилия за повишаване на компетентностите си.

Към настоящия момент съотношението на съдебните служители и магистрати по щатно разписanie е 2,35 (40/17), а на служителите към броя на магистратите, държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията - 1,66 (40/24). Показателите продължават да са значително по – ниски от средните за районните съдилища в областните градове, отчетени към 30.06.2019г. – съответно 2,86 и 2,13. Въпреки това намирам, че е постигната оптималност на структурата на съдебната администрация, в рамките на утвърдената щатна численост, а поради създадената много добра организация на работата на принципа за взаимна заменяемост и съвместяване на задълженията, са осигурени условия за качествено изпълнение на задълженията за подпомагане управлението на съда и правосъдната дейност. Все пак, както вече посочих, считам, че е подходящо работата на магистратите да бъде подпомагана и от един съдебен помощник.

1.4. Повишаване на квалификацията. Общо събрание.

Повишаването на квалификацията е непрекъснат процес на усъвършенстване и обогатяване компетентностите на съдиите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители. В Районен съд – Добрич е създадена организация, която позволява на всеки от работещите да участва в различни форми на обучение – по програмата на НИП (присъствени и дистанционни форми), по оперативни програми, тематични конференции и форуми, международни проекти. През последните години магистратите и служителите се включват и в организираните от други съдилища регионални обучения. През изминалата година съдиите са участвали общо в 11 различни форми на обучение, а служителите – в 10 броя.

През 2019г. Районен съд – Добрич бе съорганизатор с Окръжен съд – Добрич и Център за разрешаване на спорове, по проект „Медиация в подкрепа на бизнеса: справедливото и целесъобразно разрешаване на спорове, чрез съдебни програми за медиация“, на регионално обучение „Техники за препращане от съд към медиация“. В началото на 2020г. кандидатурата на Районен съд – Добрич за участие в Програма за регионално обучение на НИП бе одобрена.

Дейността на Общото събрание е установена като форма на съдийското самоуправление и гарантира дейното участие на съдиите в управлението на съда, с което се повишава отговорността и ефикасността на администрирането на съда. За работата на Общото събрание в Районен съд – Добрич са утвърдени Вътрешни правила. То е свиквано за разглеждане на всеки въпрос от компетентностите му по чл. 79, ал. 1 от ВСС, както и всяка същностна промяна в организацията на работата. Провеждани са и работни заседания на съдиите от съответното отделение – при обсъждане резултати от проверка на дейността от Инспектората към ВСС, от Окръжен съд – Добрич, при изразяване на становища по правни въпроси, съответно от областта на гражданското или наказателното право. През 2019г. са проведени общо 14 работни срещи и заседания на Общото събрание. През изминалите пет години са изгответи 19 становища от съдиите от

съда по въпроси, предмет на образувани тълкувателни дела и 23 становища по конкретни въпроси, свързани с предложения за законодателни промени, организацията на работата, измерване на натовареността и много други.

2. Правораздавателна дейност: постъпление и движение на делата; бързина на съдопроизводството; натовареност; качество на правораздаването.

2.1. Постъпление и движение на делата; бързина на съдопроизводството.

През 2019г. в Районен съд – Добрич са постъпили общо 6340 дела, които са с 590 броя по - малко от постъпилите 6930 броя през 2018г. и с 272 броя по - малко спрямо постъпилите през 2017г. (6612 броя). От общо образуваните 6340 дела гражданските дела съставляват 74,57%, а наказателните – 25,43%. Делата за разглеждане през 2019г. са 7315 броя (при 7748 броя през 2018г. и 7291 броя през 2017г.). Общо свършените дела са 6256 броя (при 6773 броя през 2018г. и 6473 броя през 2017г.), а от тях в 3-месечен срок са приключени 5440 дела, което съставлява 87% от всички дела (при 6058 дела или 89% през 2018г. и 5852 дела или 90% през 2017г.). Останалите несвършени в края на 2019г. дела са 1059 броя, съставлящи 14,48% от общия брой на делата за разглеждане (при 975 броя или 12,58% за 2018г.; 818 броя или 11,22% за 2017г.). В едномесечен срок по гражданските дела, съответно в шестдесетдневен срок по наказателните дела, са постановени 99,89% (6249 броя - 1 609 по наказателни дела и 4640 по граждански дела) от всички съдебни актове (6256 броя).

2.1.1. Граждански дела.

Общинят брой на постъпилите през 2019г. граждански дела е 4728 броя, при 5305 броя през 2018г. и 4865 през 2017г. – налице е намаление на постъпленията с 2,82% (със 137 дела) в сравнение с 2017г. и с 10,88% (с 577 дела) спрямо 2018г. През предходните три години е имало трайна възходяща тенденция на увеличение на постъпилите граждански дела; само през 2019г. се констатира спад в новообразуваните дела и доколкото това е в отлика от предишния тригодишен период, не може да се направи извод за трайно установяване на нова тенденция.

Наблюдава се увеличение при гражданските дела по общия ред през 2019г. със 7,10% спрямо 2018г. и с 25,29% спрямо 2017г.; увеличение при гражданските дела по чл. 310 от ГПК през 2019г. с 20% спрямо 2018г. и с 5,41% в сравнение с 2017г.; голямо намаление при заповедните производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК - с 20,59% спрямо 2018г. и с 12,73% спрямо 2017г.

В общия обем на гражданските дела по - голямо присъствие имат исковите и охранителните производства, разглеждани в открито съдебно заседание. През 2019г. заповедните производства съставляват вече 55,54% от постъпилите дела, докато през предходните две години обемът им е бил значително по-голям - 61,85% през 2017г. и 62,34% през 2018г.

През 2019г. са разгледани 5467 граждански дела, които са със 7,01% по-малко от разгледаните през 2018г. и с 2,53% по-малко спрямо 2017г. Във всички актове от извършени проверки на работата по граждански дела се съдържа

констатацията, че производството по граждански дела протича в разумни срокове - проверката за редовност на исковата молба се извършвана своевременно; разпорежданията за размяна на книжата се постановяват без необосновано забавяне; делата се насрочват и отлагат в разумни срокове; съдиите полагат усилия за изясняване на делата още в първото заседание; решенията се обявяват в срок; кратките срокове за разглеждане на делата по ЗЗДН, за произнасяне по исканията за обезпечение, по заявлениета за издаване на заповеди за изпълнение, се спазват без отклонение; при разглеждане на бързите производства са съблюдавани сроковете по чл. 311, ал. 1 и чл. 312, ал. 1 и ал. 1, т. 1, чл. 312, ал. 3 от ГПК. През годините няма основателни молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 от ГПК.

През 2019г. се наблюдава нарастване на броя на отложените съдебни заседания, предимно за събиране на доказателства, но то е последица от значителното увеличение на постъпленията, респективно на делата за разглеждане, с провеждане на открито съдебно заседание, които възлизат на 30,99%, при 25,67% и 24,38% съответно през 2018г. и 2017г. Неминуемо своето влияние оказва и това, че през годината има образувани повече установителни искове, които в голямата си част съставляват потребителски спорове със засилено служебно начало. Нередовното призоваване продължава също да бъде нерядка причина за отлагане на заседанията, като основните пропуски при извършване и удостоверяване на връчването се допускат от длъжностните лица в общините и кметствата. Този проблем не се идентифицира за първи път и за разрешаването му в съда са изработени и приети Вътрешни правила за връчване на съобщения и призовки, които са публикувани на интернет страницата, както и са проведени няколко обучения. По някои специфични експертизи е налице затруднение при назначаване на вещи лица.

Свършените през 2019г. дела съставляват 84,91% от общия брой разгледани дела (при 87,43% през 2018г. и 89,23% през 2017г.), а от тях в 3-месечен срок са приключени 88% (91% за 2018г. и 92% за 2017г.). Намаляването на свършените дела, респективно на свършените в 3-месечен период, е съответно на намалението на постъпилите заповедни производства. Освен това законодателните промени, извършени със ЗИД на ГПК, Обн., ДВ, бр. 86 от 2017г., създадоха предпоставки за увеличаване на висящността на производството по граждански дела. В повечето случаи образуваните дела по чл. 422 от ГПК са в хипотезата на чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК – когато заповедта за изпълнение е връчена на дължника при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, а това от своя страна означава провеждане на повече действия за връчване на исковата молба на ответника, последвани от назначаване на особен представител. В някои случаи се стигна до отказ на Адвокатския съвет да определи особен представител поради несъгласие с определения от съда депозит, но този проблем постепенно бе преодолян.

По 2 дела през 2019г. актовете са постановени в срок, по - дълъг от един месец, като не се касае за забавяне с повече от няколко дни. Съдиите от Гражданско отделение са последователни при съблюдаване на срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК.

Само през 2019г. е констатиран по - голям брой на делата с отменен ход по същество, но това се наложи поради продължителното отсъствие на един

съдия поради заболяване. Общото събрание на съдиите прие, че всички дела, в това число и обявените за решаване, следва да бъдат преразпределени на нови съдии - докладчици, които обявиха решението си след проведено ново съдебно заседание по чл. 149 от ГПК. Извън това случаите на възстановяване на съдебното дирене са малко, като най - често те са обусловени от обективни причини (отказ, оттегляне наиск), и във всички случаи с оглед постановяване на законосъобразен акт

Всяко шестмесечие се извършва преглед на делата, чието разглеждане е продължило повече от една година. Такива са обикновено дела за съдебна делба, които са с фактическа и/или правна сложност, по-голям обем доказателствен материал, усложнения във връзка с предмета, страните или развитието на производството (последното е основна причина при делата, различни от тези за съдебна делба). В повечето случаи тези дела са висящи във фазата по извършване на делбата или не са върнати от инстанционен контрол. Друга честа причина за продължителността на съдопроизводството е спирането му в хипотезите най - често на чл. 229, ал. 1, т. 1 от ГПК (за срок най - много от 6 месеца) и по чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК (понякога и за по – дълъг период). Не са констатирани случаи, в които несвършването на делата в срок до една година от образуването им се дължи на недобрата организация на работата на съдиите – докладчици.

2.1.2. Наказателни дела.

През 2019г. са постъпили 1612 броя наказателни дела, при 1625 образувани дела през 2018г. и 1747 броя през 2017г. Значително увеличение през 2019г. имат наказателните дела от общ характер - 456 броя, докато през 2018г. те са били 336 броя, а през 2017г. - 384 броя. Повече дела са образувани, както по внесен обвинителен акт, така и по предложение на прокурора за одобряване на споразумение по чл. 382 от НПК. Повече са и постъпилите през 2019г. наказателни дела от частен характер - 40 броя, в сравнение с образуваните 31 броя през 2018г., както и НЧД от съдебното производство през 2019г. - 601 броя, при 545 дела през 2018г. и 550 дела през 2017г. За разлика от това, постъпилите административно - наказателни дела са значително по - малко - през 2019г. те са 260 броя (при 371 броя през 2018г. и 317 броя през 2017г.).

Процентното участие на наказателните дела от общ характер през 2019г. в общия обем на постъпилите дела е повишено – то достига 28%, докато през 2018г. и 2017г. е възлизало съответно на 21% и 22%. И през трите години с най - голям дял от образуваните НОХД са делата за извършени общоопасни престъпления (60,31% от всички постъпили НОХД), следвани от делата за престъпления против собствеността; за престъпления против личността и против стопанството. Почти двукратно, в сравнение с 2018г., е увеличението през 2019г. на делата по обвинение за извършени документни престъпления.

Разгledаните наказателни дела през 2019г. са 1848 броя, в т.ч. неприключени в началото на периода 236 броя и постъпили през годината 1612 дела. При всяка извършена проверка на работата по наказателни дела е констатирано, че при насрочването и разглеждането не се допуска забавяне - веднага след разпределението им делата се предават на докладчиците, които ги насрочват при съблудаване изискванията на процесуалния закон. Насрочени

при спазване на чл. 247а, ал. 2, т. 1 от НПК са 446 дела, като 7 от тях - в тримесечния срок, по обосновани причини и след писмено разрешение на председателя на съда. Няма дела, които да са насрочени извън сроковете по чл. 247а, ал. 2, т. 1 от НПК. Върнатите на прокурора дела на основание чл. 249 от НПК през 2019г. са 2 броя, няма прекратени съдебни производства на основание чл. 288, ал. 1 от НПК.

При отлагане на съдебните заседания се спазва разпоредбата на чл. 271, ал. 10 от НПК. Най – частите причини за отлагане на наказателните дела са обичайни: за събиране на доказателства; за изготвяне на експертиза; по молба на страните; поради неявяване на страна; поради нередовно призоваване на подсъдим, пострадал, свидетел; поради неявяване на вещо лице, свидетел, съдебен заседател. И по наказателни дела се срещат затруднения с определяне на вещи лица, често се налага назначавани на такива от други съдебни райони или от НИКК. Събирането на доказателствата по някои дела се извършва по пътя на правното сътрудничество чрез поръчка в чужбина, което също забавя разглеждането им. В началото на 2020г. заседанията по няколко НОХД бяха отложени поради невъзможност за сформиране на съдебен състав, тъй като мандатът на съдебните заседатели, положили клетва през 2015г., изтече в началото на януари, без да е приключила процедурата по избор на нови. На този етап продължават действията на Окръжен съд – Добрич по чл. 68д от ЗСВ, след като са изпратени няколко искания по чл. 68е от ЗСВ до общинските съвети. Може да се приеме, че с разпоредбата на чл. 68, ал. 2 от ЗСВ (нова – ДВ, бр. 11 от 2020г.) невъзможността за формиране на състави по новите дела за сега е преодоляна, но по - сериозният проблем с липсата на желаещи да участват като представители на обществеността в съставите по наказателни дела, остава.

През 2019г. са приключени 1614 наказателни дела – 87,34% от делата за разглеждане, а от тях в 3-месечен срок са приключени 1343 броя, съставляващи 83% от делата за разглеждане – колкото са били и през 2018г.

През 2019г. процентът на постановените в шестдесетдневен срок съдебни актове е повишен (99,69%), в сравнение с 2018г., когато е бил 99,27% - видно е старанието на съдиите за подобряване на показателя.

И по наказателните дела двукратно в годината се анализират причините за продължителността на производството над една година. Нито едно от тях обаче не е в отклонение от изискванията на чл. 6, пар. 1 от Конвенцията за защита на правата на человека и основните свободи и чл. 22, ал. 1 от НПК, като се имат предвид предмета, страните и тяхното процесуално поведение. Касае се за обективни причини (фактическа и правна сложност на делото, процесуално поведение на страните, спазване на процесуалните срокове от съда), които обуславят по - продължителното противчане на производството.

2.2. Натовареност.

Общата натовареност на съда бе представена в раздел II, т. 1.1. от концепцията. Тук ще обърна внимание на натовареността по отделения.

Съдиите от Гражданско отделение разглеждат граждански дела, частни граждански дела и административни производства по ЗСПЗЗ и ЗВГЗГФ. Съдиите от Наказателно отделение разглеждат наказателни дела от общ характер, наказателни дела от частен характер, частни наказателни дела и

административно – наказателни дела. Натовареността в Гражданско отделение по щат на база всички разгледани и свършени граждански дела (съответно 5467 броя и 4642 броя през 2019г., в т.ч. тези на доклад на съдиите от Наказателно отделение) и в сравнителен порядък е следната:

Гражданско отделение	Натовареност по щат спрямо разгледани дела	Натовареност по щат спрямо свършени дела
2019 година	39,62	33,64
2018 година	40,83	35,69
2017 година	37,03	33,04

Натовареността по щат в Наказателно отделение само на база разгледани и свършени наказателни дела е следната:

Наказателно отделение	Натовареност по щат спрямо разгледани наказателни дела	Натовареност по щат спрямо свършени наказателни дела
2019 година	22,00	19,21
2018 година	22,25	19,44
2017 година	23,32	20,42

През март 2019г., след констатация за съществени различия в натовареността на двете отделения, Общото събрание на съдиите прие решение, считано от 01.04.2019г., на всички съдии от Наказателно отделение да бъде определена натовареност от 50% за частните граждански дела, образувани по заявления по чл. 410 от ГПК и 100% за частните граждански дела за разрыване на банкова тайна. В края на 2019г. отново бе свикано Общо събрание с оглед преценка разпределението на натовареността в съда, като приетото решение бе за повишаване процента на натовареност на съдиите от Наказателно отделение за разглеждане на заповедни производства по чл. 410 от ГПК на 75%, считано от 01.01.2020г. Тази промяна, наред с настъпилите изменения в числния състав на отделенията, доведе до изменение в действителната натовареност на съставите от двете отделения, представена в табличен вид така:

Действителна натовареност	Гражданско отделение		Наказателно отделение, в т.ч. частни гр. дела	
	Разгледани дела	Свършени дела	Разгледани дела	Свършени дела
2019 година	38,42	32,01	32,54	29,55
2018 година	44,54	38,94	22,52	19,67
2017 година	40,52	36,16	23,32	20,42

Общата действителна натовареност на съдиите от Наказателно отделение се е увеличила през 2019г. с 10,02 броя средно месечно на база разгледани дела и 9,88 броя на база свършени дела спрямо 2018г. Същевременно действителната

натовареност на съдиите от Гражданско отделение е намаляла през 2019г. – с 6,12 дела за разглеждане и с 6,93 свършени дела в сравнение с 2018г.

Безспорно е значението на промените в състава на двете отделения (двама съдии от Гражданско отделение са назначени в друг съд, един съдия от Наказателно отделение е командирован в друг съд), но считам, че резултатът е повлиян най - вече от промяната в организацията на работата по граждански дела, извършена от 01.04.2019г. Може да се приеме, че през 2019г. сериозната разлика в натовареността на двете отделения, в сравнение с предходните години, е в значителна степен преодоляна. Поради намаляването на щатната численост на съда тези данни вече не могат да се считат за актуални и през текущата година, в зависимост и от постъпленията на делата, ще се формират конкретните нива на натоварване на съдиите. По – големи затруднения при постигане на равновесие в натоварването на двете отделения се очаква да възникнат през следващите години, следствие на намаляване на съдийската заетост, като следва да се надяваме на бързо провеждане на конкурси и желаещи да участват в тях. Във всички случаи считам, че не бива да се отстъпва от установената в съда специализация по материя (гражданска и наказателна). Макар тя вече да не е пълна, и във вида, в който съществува към настоящия момент, способства за запазване на качеството на работата.

2.3. Качество на правораздаването.

През 2019г. са обжалвани 426 акта по наказателни и граждански дела. Резултатите от инстанционния контрол, при върнати през годината 461 дела, са следните: потвърдените актове са 342 броя (74,19%), изменените са 30 броя (6,50%), а отменените - 89 броя (19,31%).

По гражданските дела през 2019г. дельт на потвърдените актове (71,21%) е увеличен - със 7,07% спрямо 2018г. (64,14%) и с 1,17% в сравнение с 2017г. (70,04%). Отмяната на актовете е постановявана основно поради неправилно приложение на материалния и процесуалния закон. Част от причините за отменяването или изменяването на съдебните актове са обективни – предприети отказ или оттегляне на иска, постигане на спогодба във въззвината инстанция, както и представени от страните нови доказателства. В някои случаи актовете са частично отменени по отношение само размера на издръжката или обезщетението за неимуществени вреди. В немалко случаи споровете са разкривали правна и/или фактическа сложност. Налице са отменени актове и поради промяна на действаща при постановяването им съдебна практика.

И при наказателни дела увеличението на потвърдените актове през 2019г. (78,17%), е със 7,58% спрямо 2017г. (70,59%) и с 1,70% спрямо 2018г. (76,47%). Най – често срещаните причини за отменяване на актовете и връщане на делата за ново разглеждане от друг състав са допуснати съществени процесуални нарушения, неправилно приложение на материалния или на процесуалния закон. През последните години подаваните искания за възобновяване на производството са оставяни без уважение. Среща се изменение на присъдите/решенията само по отношение на определеното наказание. Обикновено броят на върнатите от обжалване административно - наказателни дела е по - голям от този на наказателните дела, като значителната част от актовете и по тях са потвърдени. Налице са отменени актове по

административно-наказателните дела поради изтекла давност, прилагане на настъпил междувременно по - благоприятен закон или смърт на нарушителя, както и изменени актове само по отношение на санкцията.

Прегледът на данните за резултатите от обжалването на актовете показва непрекъснато подобряване на качеството – всяка следваща година процентът на потвърдените актове е по-висок – през 2019г. той е 74,19%, или с 2,33% повече спрямо 2018г. (71,86%) и с 3,89% повече в сравнение с 2017г. (70,30%). Повишаването на качеството на постановените от съдиите актове, при тези данни, е неоспоримо.

3. Проверки от Инспектората към Висшия съдебен съвет и от Окръжен съд – Добрич. Текущ контрол.

През последните пет години в Районен съд – Добрич бяха извършени две комплексни и две тематични планови проверки от Инспектората към Висшия съдебен съвет, както и пет ежегодни проверки от председателя на Окръжен съд – Добрич. По дадените препоръки са предприемани необходимите мерки.

3.1. В изпълнение на заповед № ТП-01-11 от 14.12.2016г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет през 2017г. бе извършена тематична, планова проверка на дейността на някои районни съдилища, в т.ч и на Районен съд – Добрич, през 2015г. и 2016г. относно практиката на съда в производство по спорна съдебна администрация на граждански отношения (упражняване на родителски права по отношение на децата) при подаване на молба от заинтересованата страна за допускане на обезпечение чрез спиране на изпълнителното производство, образувано по молба на родител, на когото е предоставено упражняването на родителските права.

В Акта за резултати от извършената проверка са направени изводи за липсата на противоречия в практиката в производствата по чл. 59, ал. 9 от СК - по молби за допускане на обезпечения на предявения иск чрез спиране на изпълнителното производство, образувано за предаване на дете по молба на родителя, на когото с влязъл в сила съдебен акт е вече възложено упражняването на родителските права; - по молби за определяне и промяна на привременни мерки в тези производства. Установено е, че практиката на съда е съобразена във всички случаи с интереса на детето. Констатациите и изводите са обсъдени на събрание на съдиите, разглеждащи граждansки дела.

3.2. На основание заповед № ПП-01-38 от 19.09.2017г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет през 2017г. бе извършена комплексна, планова проверка на дейността на Наказателно отделение при Районен съд – Добрич за 2015г. и 2016г.

В Акта за резултати от извършената проверка са направени изводи, че организацията и осъществяването на правораздавателната дейност в Районен съд - Добрич е на много добро ниво; управлението на съда е насочено към подобряване на дейността на съда чрез повишаване качеството на работа на всеки съдия; председателят вижда ясно проблемите на съда и успява да вземе незабавни мерки за насочване на организацията и дейността в необходимата и правилна насока, като в своята дейност е подпомаган активно от заместник - председателя, съдебния администратор, както и от всички съдии и служители.

Направени са констатации за равномерна натовареност и много добра работа по наказателни дела на съдиите, които полагат усилия при проучването, разглеждането, решаването и написването на съдебните актове в законните срокове. Установено е, че съдебните актове са в по - горята си част законосъобразни и добре мотивирани, че няма противоречива съдебна практика при разглежданите наказателни дела по всички видове производства от подсъдните на съда, че делата се образуват, разпределят, насрочват (в срока по чл. 252, ал. 1 от НПК), отлагат (при спазване на чл. 271, ал. 10 от НПК) и приключват съгласно изискванията на закона. Установена е много добра практика по получаването, съхраняването и предаването на веществени доказателства, които се извършват съгласно Глава 12 от НПК и Глава 19 от ПАС, като за яснота, в актовете за унищожаване на веществени доказателства се посочва конкретният начин /способ/ за унищожаването им. Направен е извод, че съдебната практика на съда по наказателните дела е непротиворечива и съобразена със закона, предвид факта че повече от оспорваните актове са потвърдени от въззвината и касационната инстанция; че се спазват законовите срокове при администриране на постъпилите жалби, протеста и възражения, конто се изпращат на въззвинва инстанция съгласно срокът посочен в чл. 319, ал. 1 от НПК. Установено е правилно водене на книгите в съда. В хода на проверката в съда е въведен нов ред за удостоверяване датата на влизане в сила на съдебните актове.

Проверяващите са дали три общи препоръки с постоянен характер, а именно: в общото събрание на съдиите да се разглеждат периодично причините за отменяване на съдебните актове, закъсненията при изготвяне на мотиви, както и случаите, при които възниква противоречива практика по приложението на закона, включително по чл. 32 от НПК; да се предвидят обучения по правна тематика, включващи въпроси от приложимото законодателство, по които се срещат най - много неясноти и затруднения; да се поддържат и подобряват постиженията в управлението и администрирането на съдебната дейност с тенденция да се повиши участието на всеки съдия в подпомагането на тази дейност; както и две препоръки на базата на конкретни констатации: да се предприемат мерки за преодоляване на практиката някои от съдиите да се произнасят с ръкописни разпореждания, а някои от тях само с ръкописни резолюции при насрочване на делата; да бъде преодоляна и практиката (въз основа само на един установлен случай) делата да се разглеждат без разпореждане за насрочване, като на провежданите общи събрания се обръща специално внимание на съдиите.

Констатациите, изводите и препоръките бяха обсъдени от съдиите от Наказателно отделение, които приеха решения за конкретни стъпки в насока подобряване работата по наказателни дела и въз основа на тях със заповед на административния ръководител на съдебните деловодители от Гражданско и Наказателно отделение бе възложено обособяването и воденето на електронен регистър на обжалваните и изпратени в по - горна инстанция съдебни актове, както и на регистър на върнатите такива с резултат от инстанционния контрол. По този начин съдиите имат актуална информация за оспорените съдебни актове, както и за произнасянето на въззвината, съответно на касационната инстанция по всички дела, с оглед проследяване на съдебната практика по

конкретни правни спорове и недопускане на противоречива практика по идентични такива. Освен това, с оглед повишаване участието на всеки съдия в подпомагането на административната дейност, със заповед на административния ръководител бе определен ред и назначени комисии за осъществяване на текущ контрол над практиката на отделението. На следващо място, с оглед провеждане на обучения по въпроси от приложимото законодателство, по които се срещат най-много неясности и затруднения, в т.ч. и с оглед изменението и допълнението на НПК, Обн., ДВ, бр. 63 от 04.08.2017г., съдиите обобщиха и систематизираха конкретни въпроси, които в последствие бяха поставени на съвместно обсъждане със съдиите от съдебния окръг.

3.3. В изпълнение на заповед № ПП-01-40 от 11.06.2019г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет през 2019г. бе извършена комплексна, планова проверка на организацията по образуването, движението и приключването на граждански дела, образувани в периода от 01.01.2017г. – 31.12.2018г., както и на неприключени към момента на проверката производства, образувани в Районен съд - Добрич преди 01.01.2019г.

В Акта за резултати от извършената проверка въз основа на направените констатации и изводи за: много добра организация на работния процес; своевременно образуване, разпределение на случаен принцип, докладване, извършване на проверка за редовност на исковата молба, насрочване, разглеждане на делата и обявяване на съдебните актове; стриктно спазване на процесуалните срокове по бързи производства, заповедни производства, обезпечителни производства, Закона за защита от домашното насилие, както и на особените изисквания на Закона за закрила на детето; недопускане на противоречива съдебна практика по сходни въпроси, а също и липса на необосновани отводи, са дадени няколко препоръки: председателят да упражнява постоянен контрол върху дейността на съдебните служители и да приема необходимите административни мерки за подобряване работата им, с цел спазване изискванията на ПАС при водене на регистъра на съдебните решения по чл. 235, ал. 5 ГПК и отстраняване на допуснатите пропуски при движението и администрирането на делата, съобразно ПАС и вътрешните правила; по всички дела, по които са засегнати права и законни интереси на малолетни и непълнолетни деца, съдиите да уведомяват компетентната Дирекция "Социално подпомагане" по настоящия им адрес за изпращане на представител в съдебно заседание, който да изрази становище или при невъзможност, да се предостави социален доклад по делото, в изпълнение разпоредбата на чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето; съдиите на общо събрание да анализират, обобщят и уеднакват практиката на съда по насрочване на гражданските дела по общия исков ред и тези, разглеждани по реда на бързото производство, обезпечителното производство и производствата по чл. 130 от СК, както и практиката на съда при отсрочване на съдебните заседания по делата.

Констатациите и изводите са обсъдени на събрание на съдиите от Гражданскио отделение, като след анализа им са приети конкретни решения по препоръките в акта, касаещи движението по делата и уеднакяване практиката на съставите. С нарочни заповеди на административния ръководител са детализирани онези етапи от деловодната дейност, за пропуски в които има

констатации в акта, като е установлен и ежемесечен контрол от съдебния администратор по съблюдаване на стриктното им изпълнение, с докладване на резултатите на административния ръководител.

3.4. На основание заповед № ТП-01-05 от 01.07.2019г. на главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет през 2019г. е извършена тематична проверка по образуване, движение и приключване на гражданските дела, разгледани по реда на чл. 62, ал. 6, т. 1 от ЗКИ, образувани в периода 01.01.2017г. до 31.12.2018г., и анализ на съдебната практика в някои районни съдилища, в т.ч и на Районен съд – Добрич. В съда не е постъпил акт от проверката.

3.5. Съгласно заповед № 559 от 09.12.2019г. на административния ръководител – председател на Окръжен съд – Добрич през януари 2020г. бе извършена проверка на организацията на дейността на съдиите от районните съдилища от Добрички съдебен окръг за периода 01.01.2019г. – 31.12.2019г. Такива проверки председателят на Окръжен съд – Добрич извършва всяка година, като резултатите биват обобщавани в заключителен доклад.

В обобщените доклади през всички години няма забележки по образуването и разпределението на делата при случаен избор и неговото документиране. Налице са много положителни констатации за работата на съдиите и на администрацията. Отчитани са като подходящи предприетите действия във връзка с дадените препоръки при предходната проверка. Обобщеният извод е за много добра работа (като срочност и качество) по наказателни и граждански дела. Всички констатации в обобщените доклади на председателя на Окръжен съд – Добрич и в обобщените справки, направени от съдиите в Окръжен съд – Добрич, извършвали проверките в Районен съд – Добрич, са поставяни на обсъждане от съдиите на общо събрание или по отделения, като е обрнато внимание на всеки от обследваните етапи от правораздавателната дейност по граждански и по наказателни дела, разисквани са всички показатели за работата на Районен съд - Добрич и в хода на обсъждането са набелязани конкретни действия за недопускане занапред на каквito и да било пропуски в работата на магистратите и на съдебната администрация. По всеки етап от работата по делата, за който в доклада са налице констатации, относими към Районен съд – Добрич, са провеждани разисквания и са приемани общи решения за начина на процедиране, в съответствие с дадените препоръки. Издадена е заповед за подобряване работата на администрацията по окомплектоване на делата преди изпращането им на по-горна инстанция, както и е разпоредено в справката за обжалвани дела и за резултатите от инстанционния контрол, водена в САС „Съдебно деловодство“, да се отразяват причините за връщане на делата в съда при прекратяване на възвинното производство. Съдиите са запознати с доклада за работата през 2019г., като разглеждащите наказателни дела обсъдиха констатациите на председателя на Окръжен съд – Добрич и тъй като проверяващата комисия не е имала забележки по работата им, не се е наложило приемане на конкретни мерки. Отсъствието през февруари на няколко съдии от Гражданско отделение наложи обсъждането на доклада, за да бъде пълноценно, да бъде проведено през март.

3.6. Освен посочените по – горе проверки, в изпълнение на решение по т. 46.3.5 по протокол № 20 от 23.05.2013г. на ВСС и заповед № 328 от 09.09.2014г. на административния ръководител на Окръжен съд – Добрич, два пъти в годината председателят на съда извършва проверка на несвършените дела, които са продължили повече от една година, с цел недопускане на нарушения на правото на разглеждане и решаване на делата в разумни срокове и предприемане на организационни мерки за това. Резултатите от проверките, както и всички предприети мерки за недопускане забавянето на съдопроизводството, се докладват на административния ръководител на Окръжен съд – Добрич.

Също два пъти в годината председателят на съда извършва проверка на гражданските дела по глава 25 от ГПК – „Бързи производства“ и по глава 37 от ГПК – „Заповедно производство“; на неприключените граждански и наказателни дела, образувани преди 2014г.; на спрените граждански и наказателни дела, с оглед контрол по изпълнението на чл. 38, т. 10 от ПАС; на наказателните дела за спазването на чл. 247а от НПК при насрочване на разпоредителното заседание.

Ежемесечно се извършва контрол на съдопроизводството въз основа отчитаните пред административния ръководител на справки за дейността на съдебните състави от Наказателно отделение и от Гражданско отделение през съответния месец. Констатациите и предприетите мерки са обективирали в протоколи, като в зависимост от конкретните данни в месечните справки в протоколите са разпореждани допълнителни проверки и конкретни действия, издавани са заповеди за по - добрата организация на работата на съдиите и на съдебните служители.

Отделно от това, за непрекъснатото подобряване на своята работа съдиите от двете отделения провеждат работни срещи, понякога свиквани от административния ръководител или заместника на председателя, а понякога инициирани от един или няколко магистрати, за обсъждане на въпроси по приложението на правото – текущо и при нови законодателни промени. При всяка покана съдиите от Районен съд - Добрич изразяват становище по въпроси, предмет на образувани тълкувателни дела.

Всички предприети действия и установени вече добри практики в съда имат за цел поддържане на високи стандарти в работата и много добро качество на правораздаването в Районен съд - Добрич. През годините те са доказали своята ефикасност и затова следва да бъдат продължени.

4. Управление на делата.

Работата в Гражданско отделение се ръководи от председателя на съда, а работата в Наказателно отделение се организира от заместника на административния ръководител.

Разпределението на делата се извършва при спазване на изискването на чл. 9, ал. 1 и ал. 2 от ЗСВ – на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им в рамките на двете отделения в съда – гражданско и наказателно, както и на чл. 35, ал. 4 от ПАС – в деня на постъпването или най-късно на следващия ден. Разпределението се

извършва чрез Централизирана система за случайно разпределение на делата, посредством квалифициран електронен подпись.

Случайното разпределение на делата се извършва по Вътрешни правила, които бяха приети още в първия месец след избора ми за административен ръководител от Общото събрание на съдиите и утвърдени със заповед № 166 от 29.04.2015г., а в последствие няколко пъти изменени и допълнени с нарочни заповеди, отново след решение на Общото събрание (с последно изменение от 26.03.2019г.). Спазването на случайния принцип при разпределението на делата е поставяно на ревизия при всяка проверка, извършвана от Окръжен съд - Добрич и от Инспектората към ВСС, като пропуски не са констатирани.

Административният ръководител, заместникът на административния ръководител или изрично натоварен за това съдия (с нарочна заповед за всеки конкретен случай на отсъствие на двамата разпределящи) извършват разпределението на делата. Всички съдии от Наказателно отделение разполагат с електронен подпись, с оглед разпределянето на делата по дежурство след 17.00 часа и в неприсъствените дни. Когато разпределението на делата се възлага на съдия от Гражданско отделение, техническата дейност се извършва на системния администратор с неговия електронен подпись, а съдията образува делото и определя вида му, като контролира процеса на техническо разпределение.

Самото разпределение става няколко пъти през деня, за да се осигури ритмичност на работния процес от една страна, а от друга, за да се гарантира навременното образуване и докладване на делата с незабавни произнасяния – обезпечения, дела по ЗЗДН, мерки за неотклонение и т.н. При подреждането на делата като първа страница се отлага протоколът от случайното разпределение. Всяко изключване на съдия от разпределението е предварително заложено в Правилата и детайлно обосновано в протокола; прилагането на всяка опция на разпределение е предвидено в Правилата – автоматично, ръчно, на дежурен; посочени са видовете дела, разпределяни на дежурен съдия, възможните случаи за повторно разпределение и за прилагане на опцията „ръчно“.

Изборът на съдебни заседатели по наказателни дела се извършва посредством деловодната програма на случаен принцип.

Графиците за дежурствата се определят със заповед на административния ръководител предварително, за да може всеки съдия да организира своевременно работата си по делата, откритите заседания, обявяването на актовете, допълнителните си дейности (работни групи, комисии, образователна програма, обучения). Преди началото на съдебната ваканция със заповед на председателя се определят видовете производства, които подлежат на разглеждане през времетраенето й, като препис от заповедта се изпраща на ВСС.

За да се препятства отлагането на цели съдебни заседания при отсъствие на докладчик, съдиите от двете отделения приеха Правила за заместване на съдия - докладчик по граждански и по наказателни дела за времето на неговото отсъствие. Както тези правила, така и правилата за случайното разпределение, са общодостъпни – публикувани са на интернет страницата на съда. Такива са и протоколите от разпределението на делата, защото те се публикуват на интернет

страницата на ВСС. По този начин е осигурена пълна прозрачност на процеса на разпределение на делата при спазване на принципа за случайния избор.

В Районен съд – Добрич прецизно и текущо се обновяват данните в СИНС – задълженията по осъществяването на тази дейност са разпределени между деловодителите, съдиите-докладчици, разпределящите съдии и системния администратор. Всеки съдия има достъп до СИНС, за да контролира правилното въвеждане на данните за дейността му. Ежегодно до края на месец януари със заповед се определя натовареността и разполагаемото годишно време на председателя, на заместника на председателя и на съдиите от Районен съд – Добрич, съобразно приетите от Общото събрание решения и Правилата за оценка на натовареността на съдиите.

В съда е създаден електронен регистър на отводите, в който се отбелязва всяко отстраняване на съдия от разглеждане на дело. Данните в регистъра се подлагат на ежегоден контрол от административния ръководител на Окръжен съд – Добрич и при всяка проверка от Инспектората към ВСС с оглед спазването на изискването за етично поведение на магистратите, като при последните извършени проверки не са констатирани необосновани отводи и злоупотреба с този институт от страна на съдии от Районен съд – Добрич.

В началото на 2015г. деловодните книги се водеха в книжен и електронен вариант; на всеки 6 месеца се разпечатваше от деловодната програма азучник; в края на всеки месец се разпечатваха входящия и изходящия регистър. Всеки съдебен състав имаше отделни книги за резултати от открити и от закрити и разпоредителни заседания, които се водеха ръчно от секретарите. Описните книги се поддържаха в деловодствата също на хартиен носител. Още от следващата 2016г. започнахме постепенно ефективно въвеждане на електронното деловодство, като към настоящия момент всички книги и регистри, освен този по чл. 235, ал. 5 от ГПК, се водят в електронен формат, с периодичното им разпечатване и подвързване по ред, установлен в нарочни заповеди. Наред с това е предвиден и контрол по редовното водене на книгите и регистрите от комисии от съдии и съдебния администратор, резултатите от който се документират надлежно, а при пропуски се докладва за вземане на мерки за тяхното отстраняване.

В края на 2017г. бе извършена проверка от отдел „Държавен архив“ – Добрич за организацията на работата с документите, тяхното съхраняване и използване в Районен съд – Добрич, при която нередности не бяха констатирани.

През годините се въведоха редица промени в организацията на работата, всички с цел оптимизиране на работния процес и повишаване качеството на предоставяните административни услуги - извършват се справки в Уеб базириания портал за достъп до съдебните дела в Апелативен район – Варна по спрени дела; извършват се справки чрез директен достъп до електронната информационна система на БНБ за банкови сметки и сейфове, най-вече по изпълнителни дела; изготвят се справки в НБД „Население“ и в НАП за регистрирани трудови договори и др. В значителна степен е оптимизиран процесът за предоставянето на информация за правораздаването в Районен съд – Добрич, като: справките се извършват чрез електронните аналоги на съдебните дела, създадени в САС „Съдебно деловодство“; обслужването на страните по

делата и адвокатите се извършва от дежурен деловодител, в съответствие с утвърден график; на страните по делата е осигурена възможност за безналични плащания на четири ПОС - терминални устройства.

Делопроизводството в Районен съд - Добрич е организиран така, че да осигури своевременност на правораздавателната и на административната дейност. Със заповеди на административния ръководител са очертани задълженията на администрацията и сроковете за тяхното изпълнение. Всеки един от етапите на деловодната дейност е детайлно разписан, като отделните задължения са ясно очертани във вътрешни правила, в заповеди и в длъжностните характеристики на всеки служител. При установяване на пропуски в хода на извършваните непрекъснати проверки, са разпореждани конкретни действия за отстраняването им.

С цел избягване отлагането на съдебни заседания поради нередовно призоваване на участниците в тях бяха разработени правила за връчване на призовки и съобщения, съответно по граждански и по наказателни дела, които са публикувани на интернет страницата на съда и бяха изпратени на кметовете и кметските наместници в съдебния район. Наред с това бяха проведени няколко обучения на призовкарите и на длъжностните лица от общините и кметствата.

5. Управленски процеси. Система за финансово управление и контрол.

Към настоящия момент в Районен съд – Добрич е утвърден Стратегически план за развитие за периода 2020 – 2022 година, в който като основна цел е изведено гарантирането върховенството на закона чрез точното му прилагане по безпристрастен, справедлив, честен и ефективен начин, а като стратегически цели са възприети: качествено, срочно и достъпно правораздаване; развитие и интегриране на кадровия потенциал; повишаване на общественото доверие в институцията; материално – техническа осигуреност и развитие на информационните технологии. Конкретните действия през 2020г. са разписани в оперативния план. Утвърдена е Стратегия за управление на риска, разработена в съответствие с изискванията на Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, актуализирана за периода 2019г. – 2021г.

Управленските процеси са регламентирани във вътрешни правила – утвърдени и съответно актуализирани: Правила за възлагане на обществени поръчки и за поддържане профила на купувача; Правила за случайното разпределение на делата; Правила за изпращане на призовки и съобщения чрез пощенски адрес по реда на чл. 42, ал. 4 и сл. от ГПК; Правила за предоставяне на достъп до обществена информация; Правила за връчване на съдебни книжа по граждански и по наказателни дела; Правила за публикуване на съдебните актове; Правила за изплащане на възнаграждения и разходи на вещи лица, съдебни преводачи и свидетели; Правила за работа на съдебните заседатели; Правила за контрол на процесите на събиране на дължимите държавни такси и присъдени вземания; Правила за организацията на дейността на Общото събрание; Правила за определяне натовареността; Правила за заместване на съдия - докладчик по граждански и по наказателни дела за времето на неговото отствие; Правила за извършване на справки по реда на споразумението за

взаимодействие във връзка с осигуряването на достъп на органите на съдебната власт до електронните услуги на НАП.

През 2019г. бяха утвърдени нови Вътрешни правила за здравословни и безопасни условия на труд в Районен съд – Добрич, разработени в съответствие с утвърдения с решение на Пленума на ВСС по протокол № 30 от 06.12.2018г. „Стандарт за условията на труд в органите на съдебната власт и ефективен механизъм за прилагане на приетия стандарт и контрол по изпълнението му.“. Утвърдени бяха нови или действащи бяха актуализирани: Вътрешни правила за организацията и управлението на човешките ресурси в съдебната администрация в Районен съд – Добрич; Правила за използването на компютърната и офис техника, програмни продукти и интернет в Районен съд – Добрич; Процедура по архивиране и възстановяване на данни в Районен съд – Добрич; Правилник за вътрешния трудов ред в Районен съд – Добрич; Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма в Районен съд – Добрич; Вътрешни правила за организацията на работата и документооборота в Съдебно - изпълнителна служба при Районен съд – Добрич; Правила за работа в Бюрото за съдимост при издаване на свидетелства за съдимост и справки за съдимост в Районен съд – Добрич; Вътрешни правила за осъществяване на предварителен контрол за законосъобразност в Районен съд – Добрич; Правила за вътрешния документооборот на счетоводните документи в Районен съд – Добрич; Вътрешни правила за изплащане възнагражденията и разходите на вещи лица, съдебни преводачи и свидетели в Районен съд – Добрич.

В съда са изградени, функционират ефективно и непрекъснато се усъвършенстват взаимно свързаните елементи на финансовото управление и контрол. Всички процедури и правила, като част от системата за финансово управление и контрол, периодично се подлагат на преоценка и при необходимост биват надлежно актуализирани в съответствие с последващи законодателни промени.

Създадена е организация за текущо анализиране изпълнението на бюджета, с приоритизиране и прецизиране на разходите и поемане на задължения само в рамките на утвърдения бюджет.

Строго се съблюдават утвърдените Вътрешните правила за контрол на процесите на събиране на дължимите държавни такси и присъдени вземания в Районен съд – Добрич, по реда на които се извършва ежедневен контрол на действително постъпилите суми по транзитната сметка на съда. След изменението на ЗСВ, обн. ДВ, бр. 62 от 2016г. принудителното събиране на вземанията на органите на съдебната власт се възлага на държавните съдебни изпълнители. Въведена е аналитична счетоводна отчетност на начисляване при възлагане на събирането с издадени изпълнителни листове в полза на държавата по бюджета на съдебната власт и при събиране на вземанията при превеждане по транзитната сметка на съда. В края на всяка отчетна година се инвентаризират разчетите по възложените за събиране суми по изпълнителни листове, като се изпращат писма до частните съдебни изпълнители, държавните съдебни изпълнители и Националната агенция за приходите за потвърждаване на остатъците.

С провеждане на инвентаризация на активите и пасивите на съда в края на годината се извършва и преглед на чуждите средства (депозити за вещи лица, свидетели и гаранции), постъпили по набирателната сметка, за суми, които след изтичане на регламентираните срокове не са потърсени и подлежат на отписване. Така през 2017г. се извърши пълен анализ на остатъци към януари 2010г., докогато за постъпилите средства по набирателната сметка не се е водела аналитична отчетност по номер на дело и вносител. След преглед на вносните документи и архивираните вече дела, бяха съставени описи с посочване на основанията за внасяне и сумите, които бяха докладвани на съдиите – докладчици и при наличие на основание по чл. 82 от ГПК, средствата бяха отписани и преведени по транзитната сметка на съда. Към настоящия момент по набирателната сметка на съда се съхраняват само суми, за които предпоставките по чл. 82 от ГПК не са настъпили.

Постигнато е пълно съответствие на Системата за финансово управление и контрол в Районен съд – Добрич с действащите нормативни изисквания. Увереност да заявя това ми дава извършеният одитен ангажимент за даване на увереност ОАУ – 1906 в Районен съд – Добрич, в изпълнение на заповед № ВСС-10161 от 14.08.2019г. на представляващия ВСС. Одитните процедури протекоха в периода от 19.08.2019г. до 05.09.2019г. Осьществените встъпителна, междинна и заключителна срещи с одитния екип бяха изключително полезни и ни дадоха възможност за опознаване на нови практики и подходи, оптимизиращи установените в съда процедури и даващи възможност за повишаване ефикасността на процесите. Въз основа на резултатите от одитния ангажимент одитният екип прие, че може да се даде увереност, че: бюджетът на съда се планира съгласно нормативните изисквания; приходите и бюджетните разходи се администрират в съответствие с нормативните изисквания; отчитането на бюджетния ресурс е организирано и се извършва в съответствие с нормативните изисквания; отчитането на средствата по набирателната сметка е в съответствие с нормативните изисквания и осигурява надеждност на информацията за произхода и предназначението им; въведените контролни механизми са осигурили в достатъчна степен надеждността на финансово - счетоводната информация и опазването на активите; управлението и стопанисването на съдебното имущество, както и управлението на човешките ресурси, са в съответствие с нормативните изисквания. За констатираните слабости (окачествени като нискорискови) е посочено, че не се проявяват често и не оказват съществено влияние върху дейността на съда. За тяхното отстраняване още в хода на проверката бяха взети мерки, които са приети от одитния екип в доклада за извършен одитен ангажимент за даване на увереност ОАУ-1906 в Районен съд – Добрич като адекватни. С решение по т. 10 от протокол № 2 от заседание на Пленума на ВСС от 30.01.2020г. резултатите от извършения одитен ангажимент бяха приети; изпълнението на препоръките беше напълно одобрено, както и бе одобрен планът за действие за изпълнението на една от тях, с по-дългосрочно приложение.

6. Сграден фонд и условия на труд. Програмно и техническо осигуряване.

6.1. Сграден фонд и условия на труд.

Районен съд - Добрич се помещава в Съдебната палата в град Добрич, заедно с Окръжен съд - Добрич, Окръжна и Районна прокуратура - Добрич, ОЗ „Охрана”.

В началото на 2015г. все още за нуждите на Административен съд – Добрич бяха предоставени съдебна зала и работни кабинети, които преди това се ползваха от районния съд. В палатата имаше изграден Информационен център, в който работеха деловодители на Окръжен и Районен съд – Добрич, а в помещение към него бяха разположени компютри на Окръжен съд - Добрич, които бяха на разположение на граждани и адвокати. Следствие съвместните действия на ръководствата на двете съдилища още през 2015г. общият Информационен център беше преустроен в две самостоятелни помещения за Регистратура на всяка от институциите. През 2016г., след като на Административен съд – Добрич беше предоставена съдебна сграда, между административните ръководители на институциите в Съдебната палата бе подписано споразумение за разпределение ползването на същата. След извършената реорганизация кабинетите на съдиите са съсредоточени на третия етаж (по един кабинет има на втория и на четвъртия етаж), като само в два кабинета съдиите работят по двама; кабинетите на съдебните секретари са на третия, втория и първия етаж, като само в един от тях работят четирима служители (в останалите са по трима, двама, а в три маломерни стаи – по един).

Разрешен беше и съществувалия до 2016г. основен проблем в организацията на дейността на съдебното изпълнение, свързан с недостатъчния брой работни помещения – службата се помещаваше на практика в 2 кабинета, в които работеха двама от съдебните изпълнители и двамата деловодители, а третият съдебен изпълнител ползваше залата за публични продажби на частите съдебни изпълнители. През 2016г. бе обособено деловодство за изпълнителните дела с определено място за запознаване на страните с делата, а към настоящия момент всеки държавен съдебен изпълнител ползва самостоятелен кабинет. За по - добрата организация на работата в службата бе предоставено и ново архивно помещение, прилежащо към новоизградената съдебна зала. Това помещение, както и архивохранилището на третия етаж бяха оборудвани със стелажи, а като се отчете и предоставеното още едно хранилище през 2016г. (след освобождаване от Административен съд – Добрич), което към настоящия момент е в процес на оборудване с нови стелажи, в пълна степен са овладянни констатираните през предходните години трудности за правилното съхранение на архивните дела.

През 2008г. работното място на съдиите по вписванията бе изведено от Съдебната палата. В ползваната от Агенция по вписванията сграда ръководството на съда бе осигурило необходимото офис обзавеждане и оборудване, както и бе осигурило спазването на хигиенно-санитарните норми. От декември 2017г. Служба по вписвания - Добрич бе преместена в нова сграда, предоставена за ползване от Община град Добрич, в която на съдиите по вписвания са осигурени работни помещения, със значително по - добри условия на труд, подходящо обзаведени и оборудвани със средства на Районен съд – Добрич.

През 2016г. една от съвещателните стаи – тази към трета съдебна зала на Районен съд - Добрич, бе преустроена в работна канцелария на привилегираните от Районен съд и Окръжен съд - Добрич, които дотогава ползваха преградено пространство до стълбище на втория етаж, без достъп на пряка слънчева светлина.

Съществувалите проблеми с работната среда за държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители, включително и с тяхното активно участие при преместване на дейностите, са разрешени. Към настоящия момент е постигнато значително подобрение на условията на труд, като своевременно се предприемат необходимите действия за поддържане в изправност или подмяна на оборудването в работните кабинети.

В рамките на изминалите петгодишен период поетапно бяха извършвани ремонтни дейности - боядисване на кабинети, деловодства, коридорни пространства и съдебни зали, подмяна на подовата настилка в част от работните помещения, подмяна на осветителните тела във всички съдебни зали, деловодствата, коридорите и в част от кабинетите. С оглед осигуряването на пожарна безопасност и поддържане на противопожарен ред, през годините бе извършвана профилактика на климатиците, като, при необходимост, климатични системи и прозоречни щори бяха подменяни.

В края на 2016г. бе преодоляно и затруднението, свързано с недостиг на достатъчно на брой зали за провеждане на отворени съдебни заседания. В средата на 2016г. Окръжен съд – Добрич преустрои помещение на първия етаж в Съдебната палата (дотогава кафене) в подходящо за съдебна зала и го предостави за ползване на Районен съд – Добрич; до края на годината осигурихме обзавеждане и оборудване с офис – мебели, климатична, компютърна и звукозаписна техника. С въвеждането в експлоатация на тази съдебна зала се постигна в значителна степен оптимизиране на графика за провеждане на съдебните заседания. Към настоящия момент Районен съд – Добрич ползва вече 5 съдебни зали. При необходимост съдебни заседания се провеждат и в една от залите на Окръжен съд - Добрич. Създаден е график на ползването на залите от всички съдебни състави, при което на всеки е осигурена възможност за провеждане на заседания два пъти в седмицата.

Налична е отговаряща на изискванията на ЗЗКИ регистрация за класифицирана информация.

Към настоящия момент по бюджета на съда са осигурени поисканите в края на миналата година средства за оборудване на помещението за съхранение на веществените доказателства и едно от архивохранилищата, като са предприети действия по осигуряването им.

Много от дейностите във връзка с подобряване на материалната база са осъществени с подкрепата и в сътрудничество с ръководството на Окръжен съд – обособяването на двете регистратури, създаването на нова съдебна зала и на канцелария за привилегираните, а също и трансформирането през 2019г. на съвещателната стая към седма съдебна зала на Районен съд – Добрич в зала за медиационни сесии. Предстои извършване на дейности за повишаване осветеността и притока на свеж въздух в регистратурата на съда.

От 2018г. изслушването на деца може да се провежда извън съдебните зали в специално оборудвано помещение - „синя стая“, която е оборудвана с

аудио и видеотехника, и е свързана по видеоконферентен път с една от съдебните зали на Районен съд - Добрич, където разговорът с детето може да бъде наблюдаван в реално време на монитор от останалите участници в процеса.

От 2016г. в Съдебната палата има обособена адвокатска стая, което позволява изпълнението на задължението на адвокатите да се явяват в съдебните заседания с тоги.

Във връзка с утвърдения „Стандарт за условията на труд в органите на съдебната власт и ефективен механизъм за прилагане на приетия стандарт и контрол по изпълнението му“ (Решение по протокол № 30 от 06.12.2018г. от заседание на Пленума на Висшия съдебен съвет), през 2019г. бяха актуализирани Правилата за здравословни и безопасни условията на труд в Районен съд – Добрич. Избран и утвърден бе нов състав на Комитет по условия на труд за следващ 4-годишен мандат. Стриктно е спазвана периодичността на извършване на профилактични медицински прегледи на работещите в Районен съд – Добрич.

След всички предприети действия, считам, че в Районен съд - Добрич е създадена и се поддържа на необходимото ниво материална база и работна среда, както и се осигуряват подходящи условия за безопасност и здраве на работещите, които непрекъснато се подобряват.

6.2. Програмно и техническо осигуряване.

В Районен съд - Добрич се поддържа и осигурява съхранението на приетите и създадените електронни документи, както и се изгражда масив с електронни данни по гражданските, административните и наказателните дела по описа съда. През месец юни 2015г. бяха закупени сървър и сканиращо устройство за регистратурата. Електронизацията на делата се извършва в рамките на САС „Съдебно деловодство“. Продуктът е актуализиран с нови версии, с които се постига подобряване на функционалността на системата. Създадена е организация за въвеждането в системата на пълна информация за делата. Това беше и продължава да бъде една от приоритетните задачи, свързани с подобряване дейността на съда. Използването на модула „Призовкар“ към САС „Съдебно деловодство“, чрез който ежедневно се разпечатва Описна книга на призовкаря за изготвените и предадени на служителите по призоваването призовки и съобщения, дава възможност да бъдат проследявани сроковете за връчване на съдебните книжа.

От 2014г. съдът е присъединен към портала за достъп до съдебните дела във Варненския апелативен район.

Автоматизираната информационна система в Районен съд - Добрич е свързана с ядрото на ЕИСПП и съдът изпълнява задълженията си по осъществяване на единно информационно осигуряване на дейността по противодействие на престъпността.

В резултат на осъществената електронна връзка с Адвокатска колегия – Добрич документите за определяне на особени представители и служебни защитници се обменят по електронен път, което значително намалява времето за обработката им.

Разпределението на делата в Районен съд - Добрич се извършва чрез Система за случайно разпределение на делата, разработена от Смарт Системс и

предоставена от Висш съдебен съвет. За случайно разпределение на изпълнителните дела се използва програмния продукт „Law Choice”; същият се използва и от съдиите по вписванията.

Текущо се обновяват данните в Системата за изчисляване натовареността на съдиите (СИНС), чрез която по реда на Правилата за оценка на натовареността на съдиите се отразяват и измерват показателите за натовареност.

В съдебно – изпълнителната служба се работи с деловодната програма JES TEMIDA 2000, която е напълно съвместима с експорта към регистъра на дължниците на АДСИБ. Към системата функционира и модул, който осигурява достъп до регистъра на банковите сметки и сейфове.

В счетоводството се използва счетоводна програма „Web БП-Кonto 66”, която дава възможност за актуална информация за изпълнение на бюджетните сметки и упражняване на текущ контрол, както и програмен продукт за труд и работна заплата „Стил”.

В Бюрото за съдимост се работи с програмата АИС „Бюро съдимост, със съответни актуализации.

Осигурено е използването на право - информационната система „АПИС”.

Изготвянето на справки в НБД „Население” и в Регистъра на трудовите договори в НАП, както и достъпът до информационната система на Регистъра на банковите сметки и сейфове на БНБ, се осъществява от оторизирани служители.

Осигурен е безплатен отдалечен достъп до Имотния регистър (Службите по вписванията) чрез приложението И-Кадастър.

Регистриран е достъп до НАП - Портал за електронни услуги, като в началото на 2020г. започна използването и на е-услугата „Приемане на актове, от които произтича публично вземане на външни взискатели“ по реда на Правилата за електронно предявяване на актове (изпълнителни основания), с които е установено публично вземане (утвърдени със заповед № ЗЦУ-1600/06.11.2018г. на изпълнителния директор на НАП).

На страните по делата е осигурена възможност за безналични плащания на държавни такси чрез магнитни или чип карти (дебитна или кредитна) на четири ПОС - терминални устройства.

В съда е изградена локална мрежа за обмен на информация посредством създадени електронни папки и служебна електронна поща.

Всички работни места в Районен съд - Добрич са обезпечени с компютри и принтери, в деловодствата са на разположение многофункционални копирни устройства; съдебните зали са оборудвани със звукоизвестителни и звукозаписни системи, с компютърни станции за съставяне на протокол, пред съдебния състав е разположен втори монитор; в пространството пред залите са монтирани електронни информационни табла за осведомяване на участниците в делата за графика на заседанията.

Наличните компютърни конфигурации и периферни устройства са поддържани в изправност и ремонтирани при необходимост, като периодично са въвеждани в експлоатация нови системи, закупувани с осигурявани от ВСС бюджетни средства или получени от ВСС след обществена поръчка с предмет

„Доставка на компютърна техника за нуждите на Висш съдебен съвет и съдилищата”.

Техническата и информационната обезпеченост на Районен съд – Добрич може да се определи като много добра. Към настоящия момент се подготвя искане за осигуряване на средства за закупуване на сървър за работата в Бюрото за съдимост, налице е необходимост от ново оборудване за принтиране, копиране и сканиране в деловодството в съдебно - изпълнителната служба, както и закупуване на нови работни станции и звукозаписни системи в три от съдебните зали, като това са само краткосрочните потребности, които ще бъдат обезпечени през 2020г. Текущото обновяване на наличната техника, както и въвеждането на нови програмни продукти, са задачи с постоянен характер, чийто обхват и конкретни решения са променливи, но във всички случаи насочени към оптимално обезпечаване на работния процес.

4. Комуникационна дейност и повишаване доверието в работата на съда.

Информационната политика на Районен съд – Добрич е изградена при спазване на принципа за пълна прозрачност и достъп до информация за всички заинтересовани граждани и страни по делата, при стриктно сълюдеване на действащите нормативни актове.

Изпълняват се дейностите, насочени към повишаване на прозрачността и осигуряване на възможност за отдалечен достъп до съдебните дела – ЦУБИПСА, УЕБ-базирания портал за достъп до съдебните дела на съдилищата във Варненския апелативен район, Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП). В изпълнение на Правилата за достъп до електронни съдебни дела в ЕПЕП на ВСС, със заповед е определен редът за осъществяване на достъп до електронните съдебни дела на съда и са утвърдени образци на заявления за създаване на индивидуален профил, за достъпване до конкретно дело и за получаване на съобщения, призовки и уведомления чрез системата. През 2019г. са постъпили 30 заявления за разрешение за изработване на акаунт за достъп до системата и 29 заявление за разрешение за достъп до конкретно дело. В началото на 2020г. се констатира повишена активност на адвокати и страни за ползване на тези услуги.

Със заповед от декември 2019г. в Районен съд - Добрич бе определен ред за своевременна обработка на постъпили заявления по чл. 410 от ГПК чрез електронна услуга за подаване им чрез интернет сайта на съда или чрез ЕПЕП. Предприети са и действия за осигуряване на бърза служебна кореспонденция за навременното им обработване.

В новия интернет сайт на Районен съд – Добрич са изработени и нови електронни сектори с информация за историята, структурата и дейността на съда; поддържа се автоматично календар на насрочените открити заседания, публикуват се постановените съдебни актове; оповестяват се обявите за свободни работни места и резултатите от конкурси, обявленията за обществените поръчки, както и публичните продажби на държавните съдебни изпълнители; актуални събития, вътрешни правила, списък на вещи лица, списък на съдебни заседатели, образци на документи, утвърден бюджет и много други. Отразяват се събития и предстоящи инициативи. Информацията на

страницата на Районен съд – Добрич в интернет е винаги в помощ на гражданите, страните по делата, адвокатите, медиите, поради което навременната актуализация е задача с ежедневен характер. От 2018г. на сайта на съда е обособен нов електронен сектор, съдържащ информация за медиацията като извънсъдебен способ за разрешаване на спорове, за тристраниното споразумението за сътрудничество, подписано между административните ръководители на Окръжен съд и Районен съд, и медиатори, и за утвърдените правила за прилагане му. Особено внимание се обръща на инициативите в Дения на отворените врати и по Образователната програма „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратура.“.

Съдът има установена трайна политика за участие в различни инициативи, насочени към популяризиране работата на съдебната институция, с цел подобряване на публичния образ на съдебната власт и повишаване доверието на хората в нея. Ежегодно се утвърждава План за действие за изпълнение на Комуникационната стратегия по посочените в нея стандарти, който включва управленски действия за комуникационни дейности, съобразени със спецификата на работата на институцията. Към настоящия момент отчетът за изпълнението на плана през 2019г. е изгoten, както и е утвърден планът за 2020г.

В съответствие със Закона за достъп до обществена информация, в Районен съд - Добрич се води регистър на писмените заявления и устните запитвания. Утвърдени са Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в Районен съд – Добрич, които са публикувани на електронната страница на съда. През 2019г. са регистрирани 11 заявления (искания) за достъп до обществена информация.

Районен съд - Добрич има електронен пощенски адрес, който е оповестен на интернет страницата на съда. През последните години често страните по делата и техните процесуални представители използват способите за отдалечно комуникиране със съда, като подават молби и искания по електронен път, понякога подписани с електронен подпись. Затова е създадена вътрешна организация за преглед на постъпилите в електронната поща на съда писма, разпечатването им на хартиен носител и своевременното им докладване по делата.

Подобряването и на вътрешния комуникационен процес е от съществено значение за изпълнение на целите на Комуникационната стратегия. Създадена е и се поддържа система за оповестяване на служебна информация чрез мрежа от споделени папки, а от 2020г. и посредством служебна електронна поща. Използват се и други начини за комуникация, като периодични оперативни съвещания на ръководителя на съда и заместника му за обсъждане на актуални въпроси от съответните ресори, среши с подчинени ръководни длъжностни лица по конкретен повод, по преценка на ръководителя или по тяхна инициатива. Изградената информационна и комуникационна система осигурява получаването и предоставянето на своевременна, актуална и точна информация от и до съдиите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и служителите.

За популяризиране на дейността на институцията през 2019г. се проведоха редица информационни кампании, като за всички проведени мероприятия са извършени публикации в сайта на съда и в медиите. Годишният доклад за дейността през предходната година се публикува на интернет страницата на съда в определения от чл. 80, ал. 1, т. 16 от ЗСВ срок. За правораздавателната дейност на съда регулярно се изнасят съобщения в тези две направления – на интернет страницата на съда и чрез електронни прессъобщения до медиите. Резултатите от дейността на съда през 2018г. бяха представени на пресконференция след изготвяне на годишния отчетен доклад. Все пак основната форма на общуване с медиите остават електронните прессъобщения, които в зависимост от предоставяната информация, предхождат и/или следват събитието. Винаги в Деня на отворените врати и при откриване на учебната година по Образователната програма представители на местните печатни и електронни медии присъстват по покана за непосредствено отразяване на събитията.

Районен съд – Добрич провежда активна политика за подобряване на комуникацията с медиите, като основно съдействие в тази насока оказва специалистът за връзки с обществеността от Окръжен съд – Добрич. Щатна длъжност в районния съд за осъществяване на публичните контакти няма, но считам, че такава не е и необходима, защото сътрудничеството ни със служителя от Окръжен съд – Добрич е на много добро ниво и напълно покрива потребностите ни.

Всяка година Районен съд – Добрич участва в Образователната програма „Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Само през 2019г. шестима съдии от Районен съд – Добрич изнесоха 12 лекции пред учениците от СУ „Димитър Талев“ – Добрич и ПГТ „Пейо Яворов“ – Добрич на различни теми. Освен в лекциите, които се провеждат в сградите на училищата - партньори или в Съдебната палата, учениците се включват в част от инициативите в Деня на отворените врати. През 2019г. този ден премина под мотото „Открыто за съдебната власт“ и беше посветен на Деня на Българската конституция - 16 април. За посетителите в Районен съд - Добрич бяха осигурени информационни брошури на тема: „Сигнализиране за извършено престъпление и правата на гражданите като свидетели“, беше им дадена възможност да се запознаят с работата на службите в съда. Интерес към инициативата проявиха граждани, провокирани от предварително обявената програма на събитието, както и родители на учащищите в проявите деца. Проведен бе симулативен процес от деца от пети клас по сюжет на български разказ, конкурс за детска рисунка на тема „Правосъдие“, симулативен процес с участие на ученици от горния курс по гражданско дело, викторина. Всяка година след награждаването в конкурса, рисунките се подреждат на постоянна изложба на специално табло в Съдебната палата. Викторината протича като оживено състезание на децата да покажат усвоените знания от лекционния курс по Образователната програма, като в журито участват съдиите - лектори. Идеята за провеждане на симулативен процес по сюжета на приказка бе осъществена за първи път през 2018г., когато под ръководството на съдия и със съдействието на преподавателите на ученици от V до VII клас в СУ „Любен Каравелов“ героите от „Патаран и Цървулан“

получиха съответно участие като страни по наказателен процес, а децата влязоха в ролите на поддъдимия и пострадалите, на съдия и съдебни заседатели, на прокурор, адвокат, свидетели и вещо лице. Поради успеха на изявата, най-вече с оглед отзodka й сред самите участници, тя се превърна в традиционна, като всяка година се използва различно произведение.

Тези мероприятия способстват за обогатяване на правните познания на подрастващите, за превенция на противообществените им прояви и за запознаване с възможностите за защита на техните права. По повод постиженията, високата оценка и широкия отзук на програмата и в международен план, през 2017г. Висшият съдебен съвет бе отличен в конкурса „Кристални везни на правосъдието“ на Съвета на Европа, а единадесет съдии, един държавен съдебен изпълнител, един съдия по вписванията и съдебния администратор на Районен съд – Добрич бяха наградени със „служебна благодарност и грамота“ за проявения висок професионализъм и компетентност при осъществяване на Образователната програма.

Работата на съда с подрастващите надхвърля рамката на Образователната програма, защото вече ежегодно се провеждат информативни мероприятия или други подходящи инициативи с ученици и от училища, които не са партньори по програмата, а също и с деца от предучилищна възраст. За нас е от огромно значение и това, че самите преподаватели, убедени в полезнотта на дейността и понякога провокирани от учениците, търсят контакт за организиране на подобни мероприятия.

За всяка от инициативите в Деня на отворените врати и по Образователната програма, представени накратко и обобщено в настоящата концепция, е отделено специално място в годишния доклад за дейността на съда за съответната година; за участието на всеки от съдии в тях се дават подробни сведения при атестирането им. Информация – предварителна и след осъществяването им, е представена в медиите и на интернет страницата на съда.

За популяризирането на медиацията през последните няколко години съдът направи много. Съдии участваха в няколко обучения за усвояване на успешни техники за медиране. През 2018г. между Окръжен съд – Добрич, Районен съд - Добрич и медиатори, вписани в Единния регистър на медиаторите, бе сключено споразумение за сътрудничество за насочване към медиация. Утвърдени бяха правила за прилагане на споразумението. Определен е координатор по медиация – служител от Районен съд - Добрич, който отговаря на въпроси и запитвания във връзка с медиацията; предоставя информация за медиаторите; предоставя образци на документи във връзка с процедурата по медиация; организира използването на помещението за медиация. Нарочен Ден на медиацията бе проведен на 29.11.2018г. Както учебната 2018/2019г., така и текущата 2019/2020 учебна година по Образователната програма започна с открит урок по медиация, с оглед на сърчаване прилагането й като по-благоприятен за страните способ за уреждане на спорове, изнесен от двама адвокати и медиатори, с които съдът успешно си сътрудничи при работата с подрастващите. Съдии полагат усилия за на сърчаване на страните по споровете, които подлежат на уреждане по този начин, да се обръщат към медиатор, в Съдебната палата има информационни табла за техниката, пълна информация е публикувана и на сайта на съда, координаторът е на

разположение за разяснения, но все още този институт не е достатъчно развит в съдебния район. Предстоят срещи - разговори с медиаторите за намиране на нови подходи за популяризирането и използването му.

Качественото общуване с гражданите, медиите и институциите изисква непрекъснато повишаване на професионалните стандарти и умения за комуникация. С оглед овладяване на нови техники, през 2019г. съдии от Районен съд – Добрич участваха в регионално обучение на тема: „Механизми за успешна комуникация в извънредни и кризисни ситуации в органите на съдебната власт“, а съдебни служители в семинар на тема: „Комуникационни умения и изпълнение на комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 година.“. Съдебният администратор взе участие и в Третата годишна среща с представителите на органите на съдебната власт, участници в Образователна програма "Съдебната власт - информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратура".

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА РАЙОНЕН СЪД - ДОБРИЧ И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ.

Развитието на Районен съд - Добрич не може да бъде разглеждано изолирано, а като част от това на цялата съдебна власт. Модернизирането на съдебната система изисква целенасочени усилия на цялата професионалната общност за подобряване на нейната работа, за повишаване на доверието в нея и за гарантиране на правовия ред в страната.

Анализът и оценката на състоянието на Районен съд - Добрич през изминалите пет години показват, че са запазени и доразвити добрите практики, установени от предходните ръководства, като наред с това са въведени нови правила за работа и този комплексен подход съставлява успешен модел на управление на съда. През този петгодишен период неотльично е следвано постигането на начертаните в началото му цели за развитието на съда, като на практика планираните действия са реализирани, а освен това е направено и много повече. Това е нормално, защото в хода на работата и с опознаването до най - малката подробност на спецификата на всяка дейност, се намират и нови решения.

Именно постигнатите до момента много добри резултати в управлението на съда, в правораздавателната дейност и в работата на администрацията следва да бъдат основата, на която да бъдат очертани целите за развитието на съда през следващите пет години, в контекста на по - мащабните цели за развитие на съдебната власт, и съответно мерките за тяхното достигане.

Целите за развитието на съда са винаги постигането на правосъдие, което е навременно, качествено, прозрачно и независимо, а задача на управлението на съда е създаването на необходимите условия и организация, предпоставящи такова правосъдие.

Опитът ми досега показва, че не винаги най - добрите решения идват в резултат на предварително стратегическо планиране – понякога те се оформят в хода на работата и са плод на екипно обсъждане и обмисляне. Затова на този етап считам за уместно да представя в по - общ план подходящите според мен

направления в развитието на Районен съд – Добрич: - поддържане на високи показатели за бързина и качество на правораздаването; - управление на човешките ресурси и подобряване на административното обслужване; - осигуряване на материална, техническа и информационна обезпеченост; - провеждане и доразвиване на комуникационната политика, повишаване на общественото доверие.

1. Поддържане на високи показатели за бързина и качество на правораздаването.

Основното мерило на качеството на правосъдието остават показателите за срочност при разглеждане на делата и при обявяване на съдебните актове, резултатите от обжалването на постановените актове. Действащото разпределение на съдиите в две отделения – Гражданско и Наказателно, е в основата на отчитаните отлични резултати до сега и затова считам, че то следва да бъде запазено. Извършената промяна през 2019г. при разпределението на някои от частните граждански дела доказва своята удачност, от гледна точка на уравновесяване броя на делата, без да се отрази негативно на срочността и качеството на актовете, като конкретното й изражение следва да се подлага периодично на анализ.

Активността на съдиите от Районен съд – Добрич в комуникацията с Висшия съдебен съвет, Върховния касационен съд и Върховния административен съд по изразяване на становища по въпроси, предмет на тълкувателни дела, законодателни промени, измерване и отчитане на натовареността и други, следва да бъде продължена.

Като се имат предвид непрекъснатите изменения в процесуалните и материалните закони, основна мярка за обезпечаване на отлични резултати остава непрекъснатото повишаване на квалификацията на магистратите и на съдебните служители. Както и досега, всички работещи в Районен съд – Добрич, в зависимост от заеманата позиция, следва не само да имат възможност, но и да бъдат стимулирани, да участват в дистанционни и присъствени форми на обучение. Ефективно следва да се използва наличната обучителна зала. Практиката участниците в обучения да споделят наученото и да предоставят материалите в електронен вид на останалите си колеги следва да бъде продължена. Нещо повече, не само през текущата година, но и през следващите, Районен съд – Добрич следва да участва в партньорските програми за регионални обучения на НИП. В съда следва да бъде продължена практиката за извършване на разяснителни обучения от съдии на начините на оформяне на връчваните съобщения и призовки от кметове и кметски наместници, което да обезпечи бързото разглеждане на делата. При встъпване на новия състав съдебни заседатели следва да бъде проведено първоначално обучение, с разясняване на правата и задълженията на съдебния заседател, основните начала и процесуалните правила по наказателни дела, като бъдат запознати и с наръчника на съдебния заседател.

С публикуването на съдебните актове на интернет страницата на Окръжен съд – Добрич всеки съдия може да се запознае с резултата от обжалването на първостепенния акт. Тази справка обаче обхваща само въззвинното обжалване и затова е необходимо да продължи поддържането на създадените през 2017г.

електронни регистри на обжалваните и изпратени в по - горна инстанция съдебни актове, както и на върнатите такива с резултат от инстанционния контрол, в които всеки съдия може да направи справка и за резултата от касационното обжалване.

Безспорно значение за повишаване качеството на правораздаването, а също и за недопускане на създаване на противоречива съдебна практика, има обсъждането на правните казуси по материя – на формални или неформални работни срещи на съдиите от всяко от отделенията. Това се отнася както за случаите на подадени повече искови молби с предмет сходни правни спорове, така и до изменения в действащото законодателство. Тази практика е установена от години като полезна и тя следва да бъде продължена.

По гражданските дела с фактическа и правна сложност, по своя преценка съдиите биха могли да обявяват решението си в съдебно заседание с обективирането му в съдебния протокол.

Като доказала своята ефективност, следва да бъде продължена практиката за извършване на ежемесечни справки на ненасрочените в открито заседание дела, както и шестмесечни проверки на несвършените дела с висящост над една година, на заповедните, бързите и обезпечителните производства, за срочното насрочване на разпоредителните заседания по наказателните дела. В Районен съд – Добрич не се допуска несвоевременно насрочване на делата; случаите на необявени в срок актове, както и отмяната на хода по същество по гражданските дела, са изключения, но усилията на съдиите за недопускането им следва да бъдат продължени.

За осигуряване на услуги с отдалечен достъп, за повишаване ефикасността на администрирането на делата и съкращаване времето на връчване на съдебните книжа, следва да се положат повече усилия в популяризирането на възможността за връчване на съобщения по електронен път и винаги, когато е заявено от страните по делата, този начин да се използва.

2. Управление на човешките ресурси и подобряване на административното обслужване.

Доброто кадрово обезпечаване е от първостепенно значение за успешната дейност на всяка организация. Създадената структура на съдебната администрация следва да бъде запазена. Към настоящия момент е постигната оптималност при разпределение на длъжностите, като всеки съдебен състав работи със секретар, а един деловодител отговаря за производството по делата, на доклад на двама съдии. Всяко работно място с непрекъснато работно време е обезпечено от заместващи служители по време на почивките. При отсъствието на всеки служител той бива заместван от друг. Служителите в Районен съд – Добрич работят при условия на взаимна заменяемост (щатната численост и обемът на работата го налагат), което изисква не само познаване в детайли на заеманата позиция, но и на заместваната такава. Налице е необходимост от разкриване на щатна бройка за съдебен помощник.

През последните няколко години след пенсиониране или напускане на съдебни служители в съда постъпиха нови кадри. Подобно развитие се очаква и през следващите години поради поетапното придобиване на право на пенсия от няколко служители. Следва да се запази установената практика при

прекратяване на трудовите правоотношения за заемане на овакантените длъжности да са провежда конкурс по прозрачни условия за избор и при съблюдаване на изискванията на ЗСВ, КТ и ПАС, а до приключването му да бъдат назначавани заместващи на основание чл. 68, ал. 1, т. 4 от КТ. По същия начин, но на основание чл. 68, ал. 1, т. 3 от КТ, следва да се обезпечава съда кадрово и при продължителни отпуски по чл. 162 от КТ.

Служителите в Районен съд – Добрич са предимно с дълъг стаж в съдебната система. Именно тези служители следва да продължат да въвеждат в работата новоназначените лица, както и да създават необходимите предпоставки за приобщаването им към колектива. Постъпващите на работа нови съдебни служители са мотивирани и с много добра обща подготовка, но не и с такава по специалност „съдебна администрация“. Затова по отношение на тях следва да продължи да се прилага политика на въвеждащо обучение от съдебния администратор и от определен служител на аналогична позиция, както и на осигуряване на възможност да участват във всички първоначални обучения от календара на НИП. Необходимостта от текущото повишаване на професионалната квалификация на служителите е от първостепенна важност и беше засегната в предходната точка. Много полезни са, и затова следва да продължат да се провеждат, съвместните семинари с представители на САС „Съдебно деловодство“, особено при въвеждане на нови програмни модули. Необходимо е обучение на системния администратор относно изискванията и прилагането на Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, приета с ПМС № 186 от 19.07.2019г., както и за използване на примерната методика на Държавна агенция „Електронно управление“ за оценка на риска.

Системните усилия за постигане на високо качество на работния процес и компетентна комуникация с гражданите следва да бъдат продължени, като те включват, както добрата организация и текущия контрол, така и екипната работа в спокойна среда. Вътрешните правила, очертаващи етапите на всяка от дейностите в съда, следва да се подлагат на ежегоден мониторинг, или на анализ и оценка при всеки конкретен повод, като съответно се актуализират при необходимост, защото в основата на качествената и навременна работа винаги стои добрата организация. На следващо място през изминалите години въведохме много контролни процедури над дейността на съдебната администрация, в някои от които участват съдии (например комисиите за преглед на редовното водене на книгите и регистрите), а други са възложени на съдебния администратор (например изпълнението на чл. 38, т. 10 от ПАС), с докладване на резултата на административния ръководител. Практиката досега показва, че те работят успешно и поради това следва да бъдат продължени.

Във всички случаи добрите колегиални отношения и подходящите условия на труд в спокойна работна среда предпоставят повишаване мотивацията на служителите за подобряване на работата им, за търсене и предлагане на иновативни модели при изпълнение на задълженията. Ето защо усилията ни за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, както и спокоен микроклимат, са задача с постоянно изпълнение. Като особено ценно следва да се възприеме всяко предложение на съдебен служител за оптимизиране на работата и затова инициативността и иновативността на

служителите следва да бъдат стимулирани. В този смисъл въведените ежеседмични събрания на съдебния администратор със съдебните служители от специализираната администрация за обсъждане на проблеми и разпределение на задачите също способстват, както за добрата организация на работата, така и за предлагане на решения за оптимизирането й.

С оглед укрепване целостта на колектива, гарантирана от отношения на откритост и толерантност, следва да продължи обсъждането на проблемите в организацията на работата на общо събрание на съдиите, а при необходимост и с участието на съдебни служители. Съвместните инициативи и извън работното място са доказали същественото си значение за поддържане на добрия психологически климат и тяхното провеждане също следва да бъде стимулирано.

3. Осигуряване на материална, техническа и информационна обезпеченост.

Развитието на материалната база в Районен съд – Добрич е непрекъснат процес, в рамките на бюджетната обезпеченост. Съдът разполага с достатъчно работни помещения и съдебни зали в Съдебната палата, която е предоставена за стопанисване на председателя на Окръжен съд - Добрич.

Необходима е реконструкция на ползваната от Районен съд – Добрич Регистратура в Информационния център на Съдебната палата, с оглед подобряване нивата на осветеност и проветривост, като действията за това следва да бъдат координирани с председателя на Окръжен съд – Добрич.

През изминалия петгодишен период бяха извършени много дейности за подобряване на работната среда - освежителен ремонт на всички зали, деловодства и кабинети, подмяна на ламинат в някои от тях, подмяна на осветителни тела. Такъв поетапно следва да бъде организиран през следващите години и той е заложен при изготвената бюджетна прогноза, изработена през февруари 2020г. Предвидено е и постепенното подновяване на офис обзавеждането в кабинетите, като се започне от най - рано въведеното в експлоатация и при съобразяване на неговата изхраненост (морална и материална).

Прегледът на наличната климатична техника показва голям брой системи, въведени в експлоатация преди повече от десет години, които към настоящия момент работят, но неминуемо ще се наложи подновяването им и това също е планирано.

През текущата година сме предвидили закупуване на сървър за Бюрото за съдимост, многофункционални устройства за съдебно-изпълнителната служба, както и подмяна на звукозаписната техника и работните станции в три съдебни зали. През следващите три години е планирано закупуване на по пет компютърни конфигурации, периферни устройства, както и през 2022г. на една копирна машина от висок клас, поради изтичане експлоатационния срок на една от използваните сега.

Грижата за техническото осигуряване на институцията е приоритетна задача с постоянно изпълнение. Подлежащите на планиране дейности следва поетапно да се предвиждат и изпълняват, а възникналите инцидентни потребности трябва да намират и конкретно навременно разрешаване.

Използването на всички въведени вече програмни продукти следва да бъде продължено, с необходимото осъвременяване. Към настоящия момент не могат да бъдат точно предвидени всички предстоящи технически и информационни нововъведения, но ясно е, че те неминуемо ще изискват и адекватни мерки по въвеждане и експлоатиране.

В Районен и Окръжен съд – Добрич се използва една деловодна система, което позволява извлечането от въззвания съд на присъединените от районния съд документи, а от районния съд – постановения от окръжния съд акт. Това, което до сега не сме постигнали, е да се осигури съвместимост, както и да се изгради връзка, между деловодните системи на съда, Районна прокуратура, Окръжния следствен отдел към Окръжна прокуратура, както и ОД на МВР, за безкрайно присъединяване на обвинителните актове и досъдебните производства, с оглед облекчаване работата в регистратурата по формиране на електронно досие на делата. В тази насока следва да се направи проучване и почерпи опит от институции, които успешно са въвели в работата си този начин на обмен на книжа.

В съда няма оборудвана зала за видеоконферентна връзка, но такава не е и необходимо да бъде изграждана отделно от тази в Окръжен съд – Добрич, която може да се предоставя за ползване при необходимост и след предварително уведомяване.

4. Поддържане и доразвиване на комуникационната политика, повишаване на общественото доверие.

Комуникационната стратегия в Районен съд – Добрич е част от цялостната стратегия на съдебната власт за повишаване на общественото доверие в съда чрез гарантиране на прозрачност на дейността и въвеждане на стандарти в комуникацията с медиите и гражданите. Ключова роля в този процес имат ефективните комуникационни техники и канали за предоставяне на информация на различни целеви общности, за планиране и провеждане на дейности, свързани с откритост, достъпност и прозрачност в работата на съдилищата. Както и досега, информационната политика на Районен съд – Добрич следва да бъде основана на принципа за прозрачност и достъп до информация.

С особено внимание следва да се подхodi към повишаването на професионалната подготовка по публична комуникация на магистрати, държавни съдебни изпълнители, съдии по вписванията и съдебна администрация, включително на онези съдебни служители, които осъществяват пряк контакт с граждани. В тази връзка следва да се осигури участие в организирани обучения или квалификационни курсове за повишаване на знанията и уменията по публична комуникация; организиране на локални семинари с лектор, участвания в обучение, за предоставяне и обсъждане на наученото и с оглед повишаването на знанията и уменията по публична комуникация на по – голям брой работещи в Районен съд – Добрич; поддържане на механизми за успешна комуникация в извънредни и кризисни ситуации, свързани с цялостния образ на Районен съд – Добрич чрез създадения кризисен план за комуникация в извънредни и кризисни ситуации, със съдействието на експерта „Връзки с обществеността“ при Окръжен съд – Добрич.

На следващо място от съществено значение е доброто общуване с медиите, включително провеждане на проактивна комуникация, с цел постигане на по - голяма прозрачност в работата на Районен съд – Добрич, респективно повишаване на доверието на гражданите и утвърждаване на обществения авторитет на съда. Проактивният подход (за разлика от реактивния, при който само се реагира на искания от страна на медиите) насочва вниманието на медиите и на обществото към послания и събития, които работят за изграждане на желания имидж на институцията, и спомага за създаването на публично разбиране и подкрепа. В тази връзка следва да се работи за повишаване на присъствието в медиите, провокирано от страна на Районен съд – Добрич, по теми, зададени от съда, чрез използване на различни механизми за осъществяване на комуникация с медиите – прессъобщения, брифинги, пресконференции, кампании, интервюта и др. Осигуряването на публичност на годишния отчетен доклад на Районен съд – Добрич, на календара на насрочените съдебни заседания, на постановените съдебни актове е един от способите за повишаване на доверието в съдебната институция. Наред с това следва да продължава да се предоставя детайлна информация за графика на насрочените съдебни заседания на експерта за връзки с обществеността при Окръжен съд – Добрич, с оглед постигане на системност на запознаване на медиите с работата на Районен съд - Добрич.

Необходимо е поддържане на общуването с другите съдилища, прокуратурите, разследващите органи в съдебния район и всички институции, имащи отношение към дейността на съда, в това число отдел „Закрила на детето“ към Дирекция „Социално подпомагане“, Детска педагогическа стая, адвокатите, медиаторите. Не бива да се преустановяват усилията на съда, включително да се търсят нови форми, за популяризиране на медиацията и за използване на обособената зала за медиационни сесии.

Повишаването на правната подготовка на подрастващите и на познанията им за ролята и функциите на отделните органи на съдебната власт е друг способ за утвърждаване на обществения авторитет на съда и за провеждане на разбирането за върховенство на закона. Информирането по подходящ начин на учениците за статута, структурата и функциите на съдебната власт в страната във всички случаи повишава правната им култура, респективно мотивацията им да спазват законите и подпомага професионалното им ориентиране. Най - добри резултати в тази насока засега дава участието на Районен съд - Добрич в образователната програма, а дейностите в Деня на отворените врати разширяват обхвата на разяснятелните кампании като обхващат и по - широк кръг от граждани. Традиционните за съда инициативи, като доказали своята успешност, следва бъдат продължени, като наред с това може да се мисли и за въвеждане на нови, включително по предложение на самите подрастващи.

Непрекъснато следва да се работи за по - ефективно използване на наличните ресурси (човешки и технологични), свързани с осъществяване на комуникационните дейности. Архитектурата на интернет – страницата на съда е зададена с въвеждането на унифицираните сайтове на съдилищата в края на 2019г., но тя позволява включване на нови сектори, ако такива бъдат установени като адекватни. За постигане повишаване степента на познаване на функциите и ролята на съда, както и обезпечаване на достъпност, откритост и прозрачност в

работата на съда, е необходимо системното поддържане в актуалност и пълнота на информацията във всички електронни сектори на интернет – страницата.

Приоритетен е и вътрешният обмен на служебна кореспонденция по електронен път. Разработената вече вътрешна комуникационна система постепенно следва да замести досегашния начин на електронно общуване в институцията чрез публикуване на файловете в споделени папки, като така ще се повиши мотивацията и професионализма на магистратите и служителите, доколкото тя позволява не само откритост, достъпност и прозрачност в управлението чрез споделяне на всички материали, но и възможност за двупосочна комуникация с ръководството на съда.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Предложените в настоящата концепция насоки за бъдещото развитие на съда съставляват естествено продължение на постигнатото до момента. Начертаните цели могат да бъдат осъществени чрез система от мерки, чиято необходимост и навременност търпи развитие. Не биха могли да бъдат изчерпани всички възможни действия, които следва да бъдат предприети, защото в хода на работата ще се разкрият и нови възможности. Ясно е едно - постигането на максимално добри резултати може да бъде гарантирано само при целенасочените усилия не само на ръководството на съда, а и на всички съдии, съдебни изпълнители, съдии по вписвания и служители. Затова, при гласувано ми отново доверие, ще разчитам на активността на своите колеги. Готова съм да поема отговорност за бъдещото управление на Районен съд - Добрич; имам желание за работа; считам, че притежавам и необходимите качества за успешно справяне. Разчитам, както и досега, на подкрепата на всички от екипа на Районен съд - Добрич.

С УВАЖЕНИЕ :

АННА ВЕЛИКОВА